

౩౦/౫

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8.

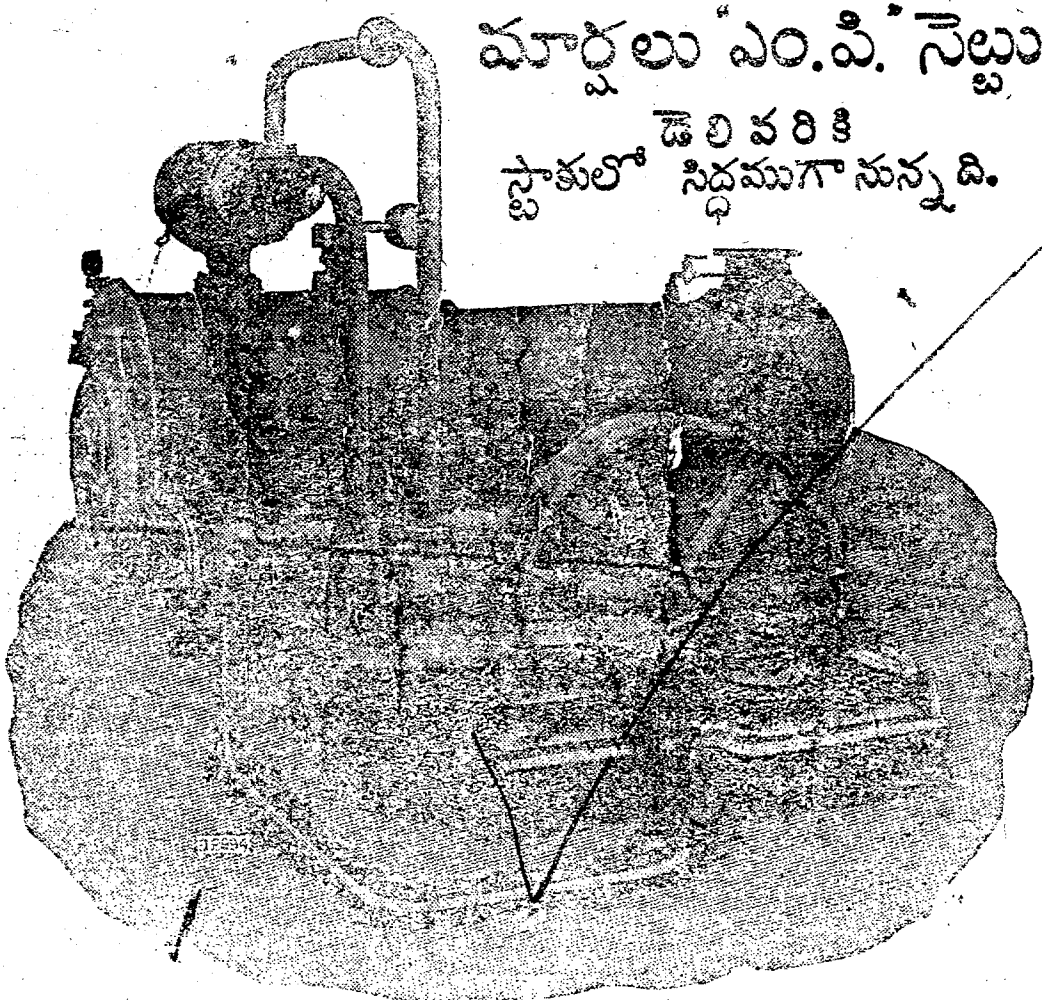
చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ మే నెల 7 తేది శనివారము

No. 30.

సంపుటము. ౮

దుర్భితినామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ అమావాస్య ౩౦.

సంచిక. ౩౦.

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు

డెలివరీకి
స్టామల్ సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు శ్రమిద్ధి కష్టమునకు,
ఇతర వీరికష్టములకు నొప్పులకు కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నొత్త మాత్రమున నయముగను.
మొదల 1-8 0-12-0 అలాలు.

మోహనీలైలము

కట్ట 1-8 0-12-0.

తామరలైలము

కట్ట 1-8 0-6-0

వండ్ల పొడి

కట్ట 1-8 0-0-0

చాయిలర్లు, ఎంజిను, నూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై పింగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1808

మార్వలు సన్యుక్టి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్ పస్: బెజవాడ, తంజావూరు.

నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

బాంబే

అతంకనిగ్రహ మూలము

ఇది లోక ప్రసిద్ధిగాన మిడి వీ కథ మైన జాత్యము
కట్ట గాని అట్టకే మిడి ఎల్లప్పుడు అలోగ్య నివారణము
శ్రద్ధ గలిగినవో ముత్రము నేరియట ముండి నాడు అధిక ప్ర
శ్నాతి లేక కష్టించుట తీవ్రకృత్యము లేదు. గాన తెలిపించిన
మైనది.

త ద్ద త మే

మా యొక్క ముద్రల జాబితాలో చాగిన సంకెతము.

వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందజీ,

అతంకనిగ్రహ యావళాంజనము, 26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఓటో మోహిని

మిడి బయటపొయి వచ్చిన తొలి వాత ఇలా బడచినయెందున నమర
నమరములో నైను ఈ అత్తడను యువయోగినిన మంచి రోజుల
అనందమును ముఖమున కాలి నిచ్చును.

రోబినియా తైలము

వేగవంతమునా ఉపయోగించుటా వచ్చిన శక్తి
అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నా. ప్రపంచమున శ
ఎల్లవోట్లను విక్రయించబడును.

Shyam

సోదనరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

1680 Post

పక్షాభ్యుత్థానము - విలువగల సరకులు దొరకు స్వల్పము.

విలువగల పట్టుబట్టాలు

నూలు బట్టలు

చీరలు	రసకలు	అంగవస్త్రములు	వర్ణజట్టలు	ధోవతులు	జనియనులు	వ్రాయిల్లు
ధావణీలు	ధోవతులు	పుష్పజుహారముగడ్డలు	కోటు	అంగవస్త్రములు	దువ్వల్లు	మజలినులు
సావాడలు	కోటుగడ్డలు	ముఖములు గడ్డలు	చెక్కులు	తువట్టు	సాటినులు	టీసీలు
కాశెట్టు	వర్ణగడ్డలు	ఉరకవేయదగిన పట్టు	మల్లలు	కేబ్రెకుతానులు	కెటోనులు	అడకపుతానులు

అనాది, చీనా, ఇండియా దేశములం వన్ని భాగములనుండి వచ్చిన రకముల గూడ మా యొక్క సమృద్ధి.

ఎడనోవులే టెఫిరాజ్ ఆంధ్ర కో., జవాను సిల్క్-హౌసు,

Eidanmal Lekhraj & Co.,

44. తతన్ బజారు రోడ్డు, మదరాసు.

JAPAN SILK HALL

44 Rattan Bazar Road, MADRAS.

డాక్టర్ ఆయుర్వేదరత్న, వండిత, N. V. శ్రీరామాచార్యులు, Ph. D. Sc. గారిచే శాస్త్రోక్తముగ తయారుచేయబడి

ద్రావిడాయుర్వేద పండిత బ్రహ్మేశ్వరమునకు, చంద్రశేఖరస్వామిమునకు, శాఖాపూర్వకముగ మొదటితరగతిలో యోగ్యతావ తికను పొందిన

(2715)

~~రెవెన్యూ కలెక్టర్ ముకరధ్వజము~~

వైద్యులవలన చాలామంది ఆశ్చర్యభరితముగా నున్నట్టి కాయదేహములను, కనీసములైనవిగాని, పురాతనములైనవిగాని, నర్మభిమతమున వ్యాధులతో నుత్తయించినవనిన, ప్రాచీన ఋషులవలన వైద్యులను అవమానించిన ఈ దౌషభూమి దక్షిణార్ధభాగమున చక్కగ విశ్లేషించినది చెప్పవలసివచ్చెను. అచార్యులులేని వ్యాధివ్యాధులను నశింపజేసేవ్యాధులను చికిత్సాభిమతమున వైద్యులతో నేలొట్టి యాశ్చర్యమును నుంచెను. ఈ దౌషభూమి నుండునట్లుగా నున్నదియు వ్యాధుల వివరములు—నరములతో నత్తురలేకపోవుట, బాదముదలగు చర్మవ్యాధులు, ఉత్సాహములేకుండ, బాహ్యకక్షికస్థులు, ఆకలిమందగించుట, పాండుర్యాదులు, కాపు, కీళ్ళవల్లు, కీళ్ళనొప్పలు, ముత్యారము, అశిమ్యాకీళ్ళు మొదలగు మూర్ఖవ్యాధులు, మూలవ్యాధి, కాశవ్యాధులు, అన్నది కను అనగు అత్యవ్యాధులును, వ్రోచేవాడు (అంటువ్యాధులు) కొడిత మొదలగు దుష్ట శ్రీ సంబంధము అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను శ్రీ అంతుకను చూపాకను ఋతురక్తస్రావములను, ఋతుకాశమున కలను కూలలను ప్రోగ్బుటను. ఇంతేకాదు:—నశింపజేసేవ్యాధులను ప్రోగ్బుట చేసేవాడునకు లేకనున్న బలము నిచ్చి అచార్యులును కలగజేయుగలిన దౌషభూమిలో నివసించుచును. అచార్యులను దురభ్యాసమునకు లోబడ్డవగు ముగ్ధులను మొదలుగాగల పురావర్తమునకు అనుమతము కలగజేయు వ్యాధులను కుదనట్లు ప్రోగ్బుటచేసి ఇది ఒక్కటియే యిది ప్రోగ్బు చేస్తుదనియున్నది. చేసేవాడు చేసినట్లును ప్రోగ్బుట, ముగ్ధులను రక్షించును కలగజేసేవీరవ్యాధులను, ఆయుర్వైద్యుని ఇచ్చునట్టి ఈ దౌషభూమి వివరములను ఇది మరలభివ్యాయోగమున వేర్వేరులు వర్తించునట్లే గాక నింకను వివిధముల మత్స్యములు, స్వర్ణము, అపహరణములు, అనేకమాలికాశివము అను వేర్వేరు చేయబడినవి. ఈ దౌషభూమి, కాలముతో చేసేవీరవ్యాధిలేదనుటకు గమనించగ, వ్యాధినివారము లేక శ్రీ ప్రభువు లెంద్రును రసాయనము (Tonic) క నుత్తయించిన వనిన, మందులు పుచ్చునట్లు ప్రకారమును, వ్యాధిలేదనుటకు మందులకు (వత్సేకముగ నుండును. ఒకమానములతో నుండునట్లుగానును కలగజేయు, (60) అంతుకనుకరిం గల యోగముది గు 10—0—0 అ మూర్ఖము. కపాలాభిమతము ప్రభువును.

~~తదితి క్రింద నమూనా :~~

విశాఖము. — మదరాసు ఆయుర్వేద కౌషధశాల, తపాలావెట్టె నం. 151 ద. భువరాసు.

~~శ్రీకృష్ణ~~ శ్రీదాసు.

చీరాల, వేరాల,
పారుల దేశస్థాగము.

ఆంధ్రులకు క్రొత్తపుణ్యస్థలము.

బీదలకు గా తలసేసిన సహాయము.

కాశీకి భావమును తురికొల్పి నిజమాయనను తానె
మును, కవిత్వంబుచేయుటకు పాఠశాలమున గలగు తిమ్మయను
తాళుకన్న జటియొక శ్రేష్ఠుడును మార్గము లేక. అదివధా
మూడు నెత్తె పెద్ద కురింప కల్గును కావం దెను. క్రిందను.
కాల్గు బలముల మోడిపోవునంత వేదమును నెనుక, విశ్రమించు
టకు మార్గమధ్యమునం దొక చల్లని చెట్టుయొనును లేన, ఇటులే
రాలనను అటుచీరాలనను తెలువలవోవు మార్గము కలుదుల
తోడను, పుకమలతోడను, వృద్ధశ్రీలతోడను, విష్ణు పిల్లల
తోడను, నిండియుండి యేకయొ మనా తరమను నంకవృత్తుతో,
సాగిపోవుచున్నట్లును కన్నట్లునుం దెను బండ్లన్నయు గృహ
కృత్యములతో నంబంధించిన సామగ్రితో నిండియుండినది.
చాలిన్న యొద్దను నెకపావులచేత, కొన్ని బండ్లను చున్నట్లును
వలతోన్నిటికి గోడలకు కట్టిబడినది వైరింను. నామములతో
నివేళక, చుట్టుపట్ల నాగినమలలలోని బండ్లను న సీత ను
తెప్పించి, సామగ్రిని గొనిపోవుచున్న నండ్లుకాలక శ్రీల
పుకమలను, రాలనను చాలికలను ఎల్లవను కారికారి
యొవికకొని యేకయొ యొకబడవును తీసికొనిపోవుకారే
కాని, ఊరకపావుకా రెవ్వరును నాకరావడికి. ఇటును
ప్రయాణమొనర్చుకుండిన జనులతో నెకరియొగడును పరిక్షిం
చినను వినుగుదలగాని తిరానగాని అశ్రద్ధగాని తోపించ
లేముటలేదు. ఎండవలను సామగ్రిని మోసికొని పోవలెన
భారమువలనను గలగు అలనకుడెప్పు అంచటి మొగములందును
వలదులతోను తీరుము క్రదయు గట్టుమునుం దెను.

చీరాలనండినూ పేరాలనండినూ పెదకొవ్వకండి

న ప్రజలతో సేతువుగలిగి కొంతమారులుపోగా అప్పుట చుట్టె
యొకకోలాహలము గానవచ్చెను. కొత్తకొత్త మందిరములను
నివాసములనై వందలకొలది వసాంధ్రుల ఏర్పరచుచుండిరి.
తాటియాళ్ల కట్టలు కట్టులగు నన్ని వసుచుండెను. గృహ
నిర్మాణమునకై కొందరు నెదుర్కొని తెచ్చుచుండిరి. మఱి
కొందరు నరకుల యాలములను తినికొనివచ్చుచుండిరి. చాలింత
మంది నూతివనివాంధ్రుల తోమడన యజమానిలే బండ్లపై
నుండి సామానును దిండుకొనుచుండిరి. నివాసస్థానములు పూర్తి
కావించుటచేరకు, మార్గాయాసమారబసను, స్త్రీలును, పిల్ల
లును, నగలు నగ్గముల యాభిరూపితతో కట్టులవిన పాకల
యందు విశ్రాంతినిచ్చుచుండిరి. ఎరుగజలదోయినను నుత్సాహవర
కును వాక్యములేకాని నిరుత్సాహము కనకముటలేదు. పొత్తి
చీరాల, చేరాల గ్రామములు కాచిపేటపై, పాడుపడి
గ్రామములతోలిగిగట్టుదు, మీ నరిన ద్రులను బాటినతరువాత
నమితోత్సాహముతో కొత్తకట్టలును నెల నుచున్నది. ఏ
ఏదీకంటనడచినను, తాళిలులేదనిబడి నిర్జనమై కోలాచిపీ
టపైయొన్న గృహములేకాక, పూర్వమువలె పిల్లలతోడను, అ
డువారితోడను, కలకలలాడు గృహముకల్గెదనో కానికానరా
దయ్యెను. చీరాలచేరాలగ్రామములు చిన్నకట్టలుగావలె. ఈ
చెందిండ్లమును దాదాపుగ 4000 గృహములును, 17000 వసు
లనుగల కట్టలును లనవచ్చును. అంధ్రదేశమున నేరవసులకు
చొరగితికట్టలములలో నది పొత్తిముఖ్యము చెందినది. ఇట్టి
స్థితియందు కేట వైయాన్యకలుగమనవచ్చును. ఏలభురజములు కేట
మును దొడచిది కొత్తనివాసముల నేర్పలయకొనవలసినవచ్చు.

1920 నాం ఏప్రిల్ 20వ తేదీ చీరాల, పేరాల గ్రామ
మల చాత్రాధిపతి, నుండి ముఖ్యమంత్రి, దుర్గం ముఖ్యమంత్రి
నో చదువుదలే కృపించుకొనవలయును. అనాడు, కృష్ణాత్మ
మానా రీరెడు గ్రామమును పట్టణమునిపాల్గి (వకటంబి
రి. మున్సిపాలిగి మార్పులను గలగు కష్టములనుగూర్చి
ప్రజలు సంప్రదించినదిలేదను. అప్పుటికి యూనియను వై
దమగ సంఘిని రావుల నుద్ధారావుగారిను, యూనియను

శక్తులును, శివ మునిసిపాలిటీ మార్పులను నది తెలిపిరి. చీరాల పేరాల గ్రామములలో వ్యవసాయము విక్రీతి తగ్గినది. ఇతలలో చాలమంది శేతకనివలనను, కూడికాని వా సను, తీవించువారుగ నున్నాను. అందువలన పెద్దమంది విక్రీతి లీనలు. యూనియనుగ నున్నవారు సంకల్పనమున వస్తువులందరినియుండిన 5,000 రూపాయలును, మునిసిపాలిటీకిన 40,000 రూపాయలకు పెరిగినది. ఇట్లు పెరుగుటలో దోషములేదు. కాని, యూనియనుకు వస్తువులను చెల్లించు టెట్టు? ఈ ద్రవ్యమును తెచ్చుటెట్లు? వస్తువు వృద్ధికో టెట్టు ప్రభులయదాచుటను పెరుగుటకై తగుమార్గములను చూపియుండినచో నితర మార్గము పొసగియుండెను. తన కొద్దిపాటి ఆదాయమునుండి ప్రభుత్వవిధివలన వస్తువు నిచ్చు కొనుట కష్టతరముగ నుండెను. నడుగుకొనుచు, గొలుగుకొను చు ప్రభుత్వము తెట్టులో అర్థభాగపు వస్తువులను చెల్లించి కూడ బడినది.

ఏదియోనిధున అటు నులు గడచితివి, అన్నట్టిలో
 ఒంగోలు దివిజనలు అప్పేతగగన్న కొంత వేరకురాజుమార్త
 గారు వైరువుగగనుంతి, పిరక్కడనో ఒంగోలులో నుండుట
 చేత, నైజువైరువు గా నన్న రావుల నుల్పా రావుగారికేను
 యధికారము నొసగవలసి వచ్చెను. కావున అప్పైంటు
 తనస్నేయాదాగనన్న పొన్నద రావుతోటిగారి (కొత్త
 వన్నులపట్టికయారు చేయుటకై ఏర్పడిరి. ఈ వన్నులను
 మార్పు నధికారము కొంతకాలము నుండినో కవున్లుల వారి
 కిండ్లుబడెను గాని, ఈకాన్యనభ్యుం (తనాశ్రమిధులుగాక
 శ్రుభత్వమువారిచే నెదుమింతుబడి పారకుటవలన, పిద
 కజలప్రదుభులును నివారించక భూయలు చేయుచు వచ్చి
 రుం. వైరువు అగా దివిజనో అప్పేతగారికి అప్పీయచేసి
 కొను నధికారముండెను గాని, వాడును భూయలు చేయుచు
 వచ్చిరుం. ఈకారణమువలనబట్టి జలలలో నుకనిధునుగల
 కరము వచ్చినది. ఈ కరవరము అన్ని కలరములతోపాటు
 గనే శ్రుభతోర్థ్యులును కుమిడిరే కాదు, అంధుడకమునకే

The Madras and Southern Mahratta Railway Company Ltd.

Incorporated in England.

విజాపన (నోటీసు)

ఈ క్రింద నమోదుచేసియుండు సామానులు W. I. P. రెయిల్వే రేవుకు సంబంధించినవి. ఏప్రిల్ 1921 వ సం॥ మే నెల 16 వ తేదీ వరకు 2 ఘంటలకు వాసాప్లేషా చేసిన బ్లాక్ యార్డువద్ద బహిరంగముయిన వలములో విక్రయించబడును.

వలమునకు ముందు ఏమరోజులలోగా యేరోజునను ఉదయము 8 మొదలు సాయంత్రము 4 ఘంటలవరకు యీ సామానులను తనిఖీ చేయవచ్చును.

వలములో కొనినసామానులను కొనినదినము లగాయకు ఒక నెలలోగా వాటిని బయటికి తీసుకొనివెళ్ల వలయును.

సామానులను కొనినపై కము మొత్తమును చెల్లించవలయును.

సామానులవివరము.

అమరాల్ యను పొగపదార్థము
క్ర. బాంబర్ యిది 27 ఏండ్లు
ఉపయోగించబడి యిప్పుడు దుర్గ
తిలో యుండుటవల్ల పనికిరాక
చిల్లలు తప్పబట్టియున్నది.
50 టన్నుల ప్రమాణముగలిగిన
ప్రస్తుతము ఉపయోగమునకు పనికి
రాని ఉత్కృష్టపదార్థము—2

నిడుపు 55 అద్దులు
పెడల్పు 12 అ.
లోతు 6 అ.
ప్రమాణము 50 టన్నులు.

మా. 500.0-0 మారుమ గోవారపు

మా. 600 వాసా-రెయిల్వే ప్లేషావద్దగ
యుండు.

Major's Bunder Slipway.

మాక్సింపు బాయిలు	1. 10. 0. 0.
పనిముట్ల యినపకలు	40. 0. 0. 0.
వారపదార్థమునపకలు	40. 0. 0. 0.

పనిముట్లయిన పకలు
1 హండ్రడు వెయిటుకు
దూర వంతున వారపదార్థ
పు యినపకలు 1 హం
డ్రడు వెయిటుకి యే 4
వంతున.

స కాలము
జెంగుళూరు అంబుమాంబడిపండ్లు
రథపురి—రాజపురి దిశ 1 టి
2 రూపాయలు
కాకాడి-నుజిరపా-గోవాస్యాగో-దిశ 1 టి 3 రూ.
మదోగన దిశ 1 టి 4 రూపాయలు
ఎస్. జి. నాగమణ్య ప్రదర్శన,
లాల్ బాగ ఫోర్ట్ రోడ్, తెనాలి నుండి.

ఫౌంటెను కలములు
భరణి పాక్షిపావునకు వి. ర్వరంగం నుండి.
కాకాడి దు 2-10-0 స్వామి 4-10-0
నెల్లూరు కంపెనీ 4-0-0 కాకాడి-నుజిరపా-గోవాస్యాగో-దిశ 1 టి 3 రూ.
నెల్లూరు 210 8-8-0 కాండ్లెక్టు 0-12-0
దిశ 205 2-4-0 స్వామి 0-2-0
కట్టరాని కోట 1-5 న 1-4-0 కాకాడి.
గిరి ప్రదర్శన, ప్లేషావద్ద, టిప్పి కేసు, మద్రాసు.

సంరక్షణగృహము.
నక అన్యకములు, అన్యకముల కనిపెట్టెము. నాటికి
మాత కన్యక యిదినుక పూచీకడగలము. నిడుకడ పూచీకడగలము
అత అమోఘమైన కొవ్వము. గదుపు కామలలోను రుద్ర
రసిలో పూచీకడగలము. వివరములను కన్యక
పులు కలియలేదు. కన్యకలను మరలమే కన్యకలను
బడినది. (అంతరములే చేయబడినవి.)
1. కన్యకలకి... 8 దినములకు దు 4-0-0
2. బహుమతికన్యకలకి " " 4-0-0
3. గోదాయ " " 4-0-0
4. మాట్టు సంబంధమునకన్యకలకి 15 " 4-0-0
5. కూల " " 4-0-0
6. కన్యకాయుక్త " " 4-0-0
7. నవామోహము " 10 దినములకు " 4-0-0
8. కన్యకలకి 15 " 4-0-0
9. ఉత్కృష్టకన్యకలకి... 2 దినములకు మాత్రము
అన్ని వోట్లను ఏకంట్టా కావలెను. ఉత్తర ప్రభుత్వ
ములు అంగభాషలో సంకేతము. కన్యక అమోఘములో
100-5 న 10-0-0 నాటికిగదిగూకాలకు ఉత్కృష్టకన్యకలను.
అన్ని వోట్లలోను ఏకంట్టా కావలెను. (2899)
ఉత్తరప్రభుత్వ కన్యకలకు అంగభాషలోనే నడకలెను.
Tele : address M. C. Sen Gupta,
Machsavirour 7, Krishna Das, Pal's Lane
Calcutta.

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి
(547) సెక్యూరిటీ కేసు (1437)
స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు
ప్రతి 1-1 రూ 0-14-0.
ఫండిత మదనమోహన మాధవ్య
గారి జీవితము, సంజాబు అల్లరి
ప్రతి 1-1 రూ 0-14-0.
వాటిల్ల రామస్వామికోస్తూరిని ఆంధ్ర నెన్సు,
జిల్లా, ఎన్ డి నెన్సు, చెన్నై పురి. ఈ
రెండి అప్రెంటిస్-వాటిల్ల, మదరాస్.

మకరధ్వజ బంగారు చేరినది.
నర్సారామరామ, మేనమామ, మయ, పాండుపు,
కృష్ణమయి, పాండుపు, నిక్కాల్, కృష్ణమయి, పురాణ ద్వ
రము, మొగి నాటికి మంజులము, కాంతి పర్యవేక్షకు కలిం
ముటలో అమృతమయియును. మొలం 1-5 న 12-0-0.
వి. కి. ఎ. అందు కో., మెరేజి. (నెల్లూరు కట్ట)

స్కాటుఎక్స్ ప్రెమెంటు
స్కాటులకు కాటన్ కాకివద్దులు, పర్లు, రు
గుడ్డలు, పాదరక్షలు, బిల్లు, కాన్ యార్డులు, కట్టు
మెడల కలియించుకొను నువ్వులు, బెల్లులు మొదలగునవి
కట్ట సిద్ధముగా నున్నవి.
మొత్తము క్వెంటిటీ, మాంటూర్, మద్రాసు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యచిత్రము
పులికల సంకేతము మెచ్చుకొనినది. ఆంధ్రులందఱు
నలిమడమున నాదరించినది. కాళిదాసు వారు విశ్వవిద్యాలయ
ములును గొనినది. 100 ప్రతులు మాత్రము మిగిలినవి. ఇంతలో
2 వ ముద్రణము కా పేర్లు నడుపడవు. ప్రభుత్వమువారికి,
భిక్షువులందఱుకొన్ని ప్రతులు నిలిపివేయును. 49, 50
ప్రతులు మాత్రము చిట్టను. పెంటనే ఆర్డర్ల పంపిన దొరకును.
మొ 1-5 న 5-0-0 వి. కి. ఖర్చుకో 5-10-0.
వలయువాడు:—ఆంధ్రప్రదేశ్, టిపాపెట్టె 212 నడరాను.

గాక, ఏమిట చే గుంపాము భారతదేశమున కంతయు
దర్శనము కానున్నారను సంకెటానికి కట్టుకేను. (ప్రజలు తమ
కప్పులు కప్పులకు ముగియకొనిరి కాని వాడనేమి దంక
గాలేదు. కప్పులువై కనుకపై వెళగ వారంబించెను తుదకు
వీరందఱును తమ యుద్ధగములకు రాదీవామల నిశ్చయ
మొనరించెను.

అంతటో ప్రజలంతయు కట్టకది కాదు. ఈకలవర
ము క్రమముగా పెద్ద యుద్ధమును కలుగును
పూర్వకము. అంతటా మండలములకు కత్తెరుగున్న రాజ
ద్రుడుగాదకప్పి బిల్లులు చెప్పకొన్నవారు సంకెటానిరి. ప్రజ
లు తమకు నునిసిపార్టీ యొక్కరచిన ముఠాబెట్టిరి. వన్నుల
భారమును గూర్చి విన్నవించుకొనిరి. వీరు పూర్వకమునకు
ఏ రాకవలస ప్రజలకు గలిగినలాభ మేమియు లేకాయెను.
మునిసిపార్టీ వలకు. మునిసిపాలిటీ కలకల కలకరము (ప్రజ
లుగా వాచ్చయ్యెను.

మునిసిపార్టీ కేసునుకొని యాధికారులు చేయబడినది.
పూరగంటి కామారాణం గారు ఆంధ్రులు. (వాస్తవ్యేక
కేసుకు సంబంధించినవారు. వీరు ముక్తి యగుటకును (ప్ర
జలును) కేసునుకొని, (వాస్తవ్యేకమున) కేసును
ముక్తియైన కొంత క్రయోజమున కలుగకన్నవని (ప్రజలు
కలకునుండిరి. (వాస్తవ్యేకమున) ముక్తియగు రామారాణం
గారు ఏమిట చేరాల (నామములకు వ్యతిరేకముగా వారు
తెలియకుటోడనే ప్రజల దలు కలుగవలయును తమకును సం
కెటమునండి. తుదకు ఫిల్మనీని గారు కట్టిరి. (ప్రజలు వారి
దర్శనమునకొని కట్టుకునులకు కట్టుకునుకొనిరి. మునిసి
పార్టీ యొక గునియందే తమ కట్టర కడగిరి. కన్నులెప్పు
కొనుటకు తమకు కట్టరకడగిరి. వీరుకల రక్షించ వలయునను
భావ్యకేసులకు చేరుకుమొచ్చి ముఠాబెట్టకొనిరి కాని
లాభమేమి? రామారాణం గారు అధిష్టింతునది ముక్తి
వీరము. కేసునుకొని యొక నేమి? వీరికి అధికారవర్ధము. వీ
ముట పాగక కట్టదు. రామారాణం ముక్తియొకపుడు
భావ్యము భావ్యకేసుల కేసులకు నడిపించి యొకటి
నుకొనిరి. కేసునుకొని. వీరుకల, బిల్లులు, కట్టర
ముక్తియైన (వాస్తవ్యేకమున) కేసును అన్ని
వోట్లకు కలిపియు నడిపించిరి. వన్నులభార నడకలెనుకల
ముటి 99 మంది భావ్యకేసులకి. ఇటువంటి సంకెటమున
ములకు స్వకాభిమానమును కలుగజేసిన లాభమేమి? వీ
సంకెట కలుగజేసిన లాభమునా యేమి? భావ్యము
లకు వీరే కేసు కలుగ ను కట్టరను (కేసుకలుగన
కూ గురి లకు వీరే కేసు కలుగ ను ఇటులు పరిధిక
వారిని పిలువనంది యొకటికైన మామలు వారికిచ్చెను ఈవార్డు
మును పాధింతులతోగాని తమ కల స్వర్గ మయ్యెను. వీర
వీరములగు కప్పులననే ఏర్పడుటకులై అమృతమయి
మన్నును వీరములననే యొక్కకొనియు వైరుడుకొన
ఇచ్చెనుమన్నును వీరములననే కేసు కలిపి భావ్య
కేసులకి కట్టకొనకపోయిరి. అంతట రామారాణం గారు
కట్టరాని యొగ్రహము వచ్చెను. మారు నామములకు
రక్ష! రయలనే కేసునుకొని వీరములననే ముడికలు. వైద్య
లయమున వీరములననే ముడికలు. పాండు అట్టిని కలిగి
పోయి మూడుమూట్టులలో వేయి ముడికల ముడికలు. క
క్రియములు కట్టుకు కలిపించి భయము గలభయో అటులనే
ప్రభుత్వమువారు తమ మాటలకు అల్లరిచేయుచున్న ఏమిట
వెరాల పాండులకు కనుమార్చును పొందు గలభయో ముడిక
కేసునుకొని గారు వెలివిచ్చెను. ఏమి కట్టెను, ఎన్ని చెప్పి
నది నీ పురముల సంకెటము ముక్తియొక ముడికలము.

రామారాణం గారు చెప్పి పులికి పోయిరి. రెండ
అధికంవర్తమున కిచ్చెనుకొనిన కట్టుకులై మునిసిపార్టీవారి
నోటిగులకు నుడసాగిరి. కాని, యీ నోటిగులకు పుచ్చుకొ
వార లేకుండిరి అంతట మునిసిపార్టీవారి నోటిగులకు ఇం
దుండులేని పోవారంబించిరి. ఏమియు దుకాణములకు
ఇటుక కట్టెదనులై నెన్నులు పెట్టుబడివి. బండ్ల ముడిక
లకు ఏమియు దుకాణములకు అట్లు ఎల్లములై నెన్ను
నిరాకరించిరి. ఇండ్ల యెడమముల కట్టుకు నిశ్చయ మున
ఏమిట చేకొలుకొని 17,000 అండ్ల (ప్రజలును) ముక్తి
ములో కట్ట పూసకతో నీ నిరాకరము నకులించిరి
ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రతిష్ఠకు నిశ్చయకొనికట్ట 12 మంది
ప్రావీణ్యము జేసిరి. వీరలో నొక్కరు 50 రెండ్లు వాటి
రావుని అలిపేమన్న యొక కట్టరై ముడికలకు ప్రభు
త్వర దుకాణమును పెట్టుకొని యెటులనో చేసినదా లేదు

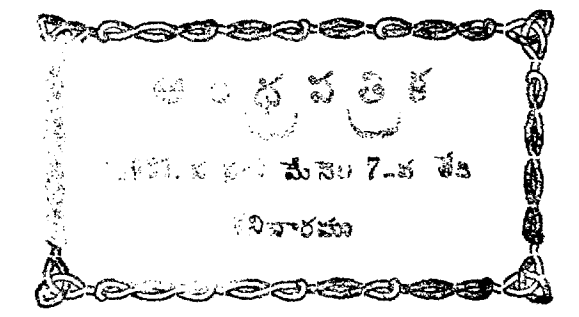
[illegible]

హిందీ బాలశిక్ష

స్వరాజ్య నిధి.

ఒక ప్రతి హిందీ బాలశిక్ష కోరువారికి రిజిస్టరు ఒక ఖర్చు మనీ ఆర్డరు రుసుము అంతయు చేరి 0-11-0 అగుచున్నది. ఇందుమూలమున 0-6-0 గ్రంథమునకు 0-5-0 లే ఖర్చు అగుచున్నది. ఆ యా ప్రాంతములనుండు కాంగ్రెసు ప్రచారకులును, హిందీ బాలశిక్ష కోరువారును మొత్తముగ ప్రతులను తెప్పించుకొని వంచి పెట్టుకొనుటచే యీ ఖర్చులు తగ్గిపోగలవు. గ్రంథము 7 అణలకు లభించును. ఈ హిందీ బాలశిక్ష విక్రయమువలన వచ్చు ద్రవ్య మంతయును శీలకు స్వరాజ్యనిధికి సమర్పించబడును. హిందీ నేర్పుకొనవారును గ్రంథములు కొనువారును స్వరాజ్యనిధికి సహాయ్య మొనర్చుటకు గ్రంథములను మొత్తముగ దెప్పించి స్వరాజ్యనిధికి సహాయముచేయ ప్రార్థించులు.

పత్రికాధిపతి.

అహింస

అహింసయే, నిరాకరణోద్యమమునకు ఆయువు కట్టవంటిదని, నన్ని మార్లు ప్రతిపాదించిన నను, పునరుక్తి దోష మంటజాలదు. జీవిత సాధనలో, నీ విషయము నెప్పటి కప్పుడు మనోదృష్టికి దెచ్చుకొనుట, ఎల్లర ధర్మముగనుచున్నది. అహింస, సత్యము, అస్త్రేయము, శౌచము, ఇంద్రియనిగ్రహములను, అవలంబించిన, మానవుడు జగదీశునితో జేరుటకు వీలుగలుగునని పెద్దలు వక్కాణించి యుండిరి. వరికించిన కొలదియు, అహింసయందే అన్ని లక్షణములును యిమిడియున్నట్లు కరతలామలక మగుచున్నది. నవయుగ సంజేతమిదియే. అహింసయు, సత్యమును, పర్యాయపదములుగ భావించినను భావింపవచ్చును. హింసయు సత్యమును కలసి యుండనేరవు. ఎయ్యది సత్యమో అదియే శివమని యునుండరమనియు, ఉపనిషత్తులు దెలుపుచున్నవి. ఇటులనే ఎయ్యది అహింసయో, అయ్యది సత్యమును, శివమునో, సుందరమును, అగునని జెప్పవచ్చును. అహింసావలంబనము వలననే లోక కల్యాణము గలుగును. అహింసావలంబనము వలననే సత్యస్వరూపము గోచరించును. అహింసావలంబనమువలననే, ఈశ్వరుని నిజసౌందర్యము, సాక్షాత్కారమగును. అహింసయందే, శౌచ మిమిడియున్నది. అహింసకు, ఇంద్రియనిగ్రహ మత్యంతావశ్యకము. దూరమాలోచించిన, అహింసయే సర్వధర్మములకును, మూలమగుచున్నది. మానవ కల్యాణము, నానారాష్ట్ర సంఘముల జోలు సంఘములను నిర్మించుటవలన చేకూరదు. ప్రజల సంగ్రామము లిందుకు సాధనాంతరములు గానేరవు. కల్లోలములు, పోరాటములవలన, యీ యని నెరవేరజాలదు. నిబంధన కత్తములు, బిడంబుజీలు, దండనమార్గములు, యీ మనోరథము నీడేర్పజాలవు. అహింసావ్రతావలంబనము వలననే, మానవ కల్యాణము, సిద్ధింపగలదు. ఈ విషయము, అనుమాన, ఉపాప్రమాణములపై నాధారపడి యుండలేదు. ఇ య్యది ప్రత్యక్ష ప్రమాణసిద్ధము. దీనిని మానవు లేల గ్రహింపకుండరని సంజేహము గలుగవచ్చును.

సత్యమునుండి మానవులు దూరముగ తొలగుట చేతనే, అహింసా ప్రాముఖ్యమువారి దృష్టిపథమునుండి తొలగిపోయినది. సత్యసందర్శనమున కవకాశము లేకుండ మబ్బు లనేకములు దట్టముగ నావరించియున్నవి. తమోంధకారము, మేఘపంక్తుల యభ్యంతరమునకు తోడగుచున్నది. అందుచే సత్యమును కనులుండియు చూడ లేకున్నారము. చెవులుండియు సత్యసంజేతమును విన జాలకున్నారము. సత్యము మరుగై, ధర్మగ్లాని కలుగునపుడుగాని, ధర్మసంస్థాపనము నిమిత్తము మహాపురుషు లుదయింపరు. ప్రపంచమున ధర్మగ్లాని సంభవించినది. మానవుల దురాశ పెచ్చు పెరిగినది. ఆశాశ్వత్తములును, ఊభంగురములు నగు, ఇహలోక సౌఖ్యములు వెంటనే మానవులు బరుగిడుచున్నారు. తమ జీవితముల నిందుకొరకే ధారబోయుచున్నారు. శాశ్వతానందము నొనగు విషయములను విడనాడుచున్నారు. ఇందువలన, యధర్మము పెచ్చుపెరిగినది. ప్రళయ సంగ్రామము జరిగినది. కాని అధర్మము నది సశింపజేయ జాలక బోయెను. అధర్మబీజములు తగ్గుటకు మారుగ ఇంకను విస్తరించుచున్నవి. మానవులు తమ మనోవాంఛల నీడేర్చుకొనుటకు, చార్జన్య మే ముఖ్యసాధనమని భావించుచున్నారు. ఆసాధనము నుపయోగించుటలో, ఒకరినొకరు మించుటకు పోటీబడుచున్నారు. ప్రపంచ వినాశము పూర్తికాకుండుట కీ తరుణమున మార్గ మొక్కటే గలదు. అహింసా వ్రతావలంబనమే చార్జన్యపు ప్రయోజన రాహిత్యమును తేటపరుపగలదు. భగవత్సంయోగమునకు మార్గము జూపగలదు. కాని, అట్టివని కొకర్లు బూనుకొనిన గాని, ఇతరులకు అందలి సత్యము గోచరింపదు. ఉపదేశములవలన మాత్రమే ప్రయోజనము గలుగదు. ఆచరణమువలననే ఉపయోగము గలుగును. ఇందుకు మార్గదర్శకు లేవరైయుందురు? క్రస్తుత సందర్భములలో భారతీయులే, ఈధర్మము ననుష్ఠించి ప్రపంచమునకు మార్గదర్శకులు గావలసిన, యవసరము గనుపించుచున్నది.

భారతవర్షమున, వలు యుగములనుండియు అహింసాధర్మ మోద ర్మ మై బరగుచుండెను. అత్యంతావసరమగు కార్యములలో దప్ప, హింసను గావించుటకు భారతీయులొల్లకుండిరి. బౌద్ధ జైన మతకర్తలు అహింసా వ్రతానుష్ఠానపు ఉత్కృష్టతను ప్రపంచమునకు చాటిరి. అప్పటి కన్నను అహింసా వ్రతప్రాముఖ్యమును ప్రపంచమునకు తేటపరుపవలసినయవసర మిప్పుడెక్కుడుగ తలస్థించినది. దానిని వెనుకటికన్న భారతీయులు ఎక్కుడు నిష్కర్షగ నవలంబించిన గాని, వారి మార్గము నితరు లనుకరింపజాలరు. హిందూదేశ మిప్పుడు ప్రపంచమున కొనగవలసిన ప్రత్యేక సంజేత మిదియే. ఆసంగతిని మరచి, భారతీయు లెండమావుల వెంట బరుగిడుచో, అధోగతి పాలగుదురు. హిందూ, బౌద్ధ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ వాది మత సిద్ధాంతములలో, అహింసాధర్మము ప్రతిపాదించ బడియున్నది. అది యొక దేశమునకు యొక కాలమునకు మాత్రమే సంబంధించినది గాదు. క్రైస్తవ మతగ్రంథము ప్రకారము, భగవంతుడు విధించిన వది నిబంధనలలో, "చంపవలదు" అను నిబంధన యొకటి గలదు. అందలి య భార్గమును గ్రహించిన, క్రైస్తవజాతులలో పోరాటము లుండునా? సంగ్రామములు ప్రబలునా? అధర్మము పెచ్చుపెరుగునా? మానవుని మనోచార్జన్యమును తృప్తిపర్చుటకు, ధర్మాచరణము వట్ల అన్ని యుగములలోను అన్ని దేశములలోను మనహాయింపుల ననేకములను సూచించుట వాడుకయైయుండెను. రానురాను అసలు ధర్మమును

మరచి, మనహాయింపులనే పరమధర్మముగ గైకొనుటకు, మానవు లలవాలుపడుచుండిరి. అట్టి స్థితి పెరిగిపెరిగి, ధర్మమువంకకు తమ దృష్టిని మరలించుటకే మానవు లొల్లని దుస్థితి ప్రాప్తించినది. మనహాయింపు లెల్లప్పుడును, ధర్మచ్యుతికి మార్గము జూపుచుండెను. ఎంతకాల మిారీతిన వనులు జరుగుచుండునో, అంతకాలము మానవులు దైవసంకల్పమును కనుగొనజాలరు. నూతన నిర్మాణమున కవకాశ ముండనేరదు. వ్యక్తులు తమ ముక్తిని తాము సాధించుకొనిన మాత్రమున జాలరు. ఒక్క దేశము తన ముక్తిని సంపాదించినను, కార్యము లేదు. ప్రాచ్యఖండ మొక్కటి భాగుపడినను లాభములేదు. లోకమంతయు, నూతనయగ ధర్మమును నిర్వర్తింపవలెను.

ఇక్కార్యమును సాధించుటయనిన, సామాన్యమగు కార్యముగాదు. మహాత్తరమగు త్యాగ మిందుకు కావలెను. ప్రతివారును భగవానుని పాదపద్మముల ఎదుట, ఆత్మసమర్పణ జేయుటకు సంసిద్ధులు గావలయును. అందుచే, మానవ కల్యాణ సంసిద్ధి పయిననే, భారతవర్షపు ముక్తి ఆధారపడి యున్నది. భారతవర్షపు ముక్తిపయిననే, భారతీయులముక్తి ఆధారపడియున్నది. ప్రపంచములో నొక్క మానవుడు అధర్మపథమున సంచరించుచున్నను, భారతీయుని ముక్తికి భంగము కలుగును. సోదర మానవులు సరకకూపమున మునిగియుండ, స్వరానందము ననుభవించుట కెవరికి బుద్ధిపుట్టును? భగవంతుడు సయితము మానవుని లేరింపజేయు నిమిత్తము, అవతారముల నెత్తి, మానవుల దుఃఖముల నన్నిటిలో పాల్గొనుట యవసరమయ్యెను. తనకు సంబంధించినంతవరకు స్వరాజ్య మిదివరకే చేకూరినను, భారతవర్షమున కంతకును స్వరాజ్యము చేకూరువరకు తన కృషిని విరమింపజాలనని, గాంధీమహాత్ముడు పలుమార్లు జెప్పియుండెను. ఇటులనే ప్రపంచమంతయు నిజస్వరాజ్య మనుభవించువరకు, భారతదేశపు స్వరాజ్యము స్వర్గరాజ్యము కానేరదు. ఈదృష్టితో జూచిన, స్వరాజ్య సంపాదనమునకన్న, స్వరాజ్యసంపాదనా సాధనముల పైననే, భారతీయులు తమదృష్టి నధికముగ నిలుపవలసిన యావశ్యకత గనుపించుచున్నది. ఇతరులను పీడించి, స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెనా? అట్టి స్వరాజ్యము భారతవర్షమున కక్కరలేదు. ఆధర్మమార్గముల నవలంబించి స్వరాజ్యసిద్ధికి బూనుకొనవలెనా? అంతకన్నను భారతవర్షము ప్రస్తుతస్థితిలో నుండుటయే మేలు. భారతవర్షమునకు స్వరాజ్యమేల గావలయును? తన ధర్మమును సంతృప్తికరముగ నిర్వహించుటకును, ధర్మసంజేతమును ప్రపంచమునకు వెదజల్లుటకును, భారతవర్షమునకు స్వరాజ్యమవసరము. స్వరాజ్య సంపాదనమువలన తన ధర్మమునకు శాశ్వతహాని గలిగి, తన సంజేతము నిర్మూలమగునెడల, మొదటికే మోసము దెచ్చెడి స్వరాజ్యమువలన భారతభూమి కేమి ప్రయోజన ముండును? దానితో మనకు బనిలేదు. స్వరాజ్యసంపాదనా ప్రయత్నమునందే, భారతవర్షము తన నిజధర్మమును నిర్వహించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. తన సంజేతమును ప్రపంచమున కెఱుకపరచి, మానవుల కాత్మశాంతి గలిగించుటకు కృషిసలుపవలెను.

ఆకారణముచే, స్వరాజ్య సంపాదనా వ్యవసాయమునందు అహింసాపథమును భారతీయులు విడనాడినయడల, మొదటికే మోసము కలుగక తప్పదు. అప్పుడు నిరాకరణోద్యమము దాని యంతట యదియే నిర్మూలమగును. హిందూదేశపు ప్రత్యేకధర్మ మంతటితో యడుగంటును. అహింసా వ్రతావలంబనావశ్యకత గూర్చి యంతకన్నను

విస్తారముగ వెలుపనక్కరలేదు. నిరాకరణోద్యమము, ప్రజలలో నిపు డతి త్వరితముగ వ్యాపించుచున్నది. దాని నడచివైచుటకు, అధికారు లవలంబించుచున్న నిర్బంధ పద్ధతులు దాని సత్వర వ్యాపకమునకు మరింతగ దోడ్పడుచున్నవి. ఇట్టి సందిగ్ధ తరుణమున, ప్రజలు అహింసాప్రాముఖ్యమును గమనింపక, తమ యిచ్చవచ్చినటుల సంచరించెదరేని, స్వరాజ్యప్రాప్తికి భంగము కలిగించుట యే గాక. మానవకళ్యాణమునకు ప్రబల విఘ్నము గలిగించిన వారయ్యెదరు. భారతీయుల సంఖ్యాభావాభ్యమును, భారతదేశ విస్తీర్ణమును, ఈ దేశమున నివసించే వేర్వేరుజాతులను వేర్వేరు మతస్థులను, అధికారు లవలంబించుచున్న నిర్బంధ విధానమును, ఇంకను ఇతర క్లిష్ట దిశ్చితులను, గమనించిన, ఇంతవరకును నిరాకరణోద్యమావలంబులు అహింసావ్రతానుష్ఠానమును కడునిష్ఠతో జరిపిరని ఎంచవచ్చును. ఆంధ్రు లీ సత్యమును బాగుగ గ్రహించిరని, వారి చర్యలవలననే విడిత మగుచున్నది. శ్రీరథరాష్ట్రము, కఠినపరిస్థితులలో నయితే మేటుల ప్రశంసార్హముగ ప్రవర్తించిన, శిష్టసంస్కారలేదు. మూలీపేటలో, మహాగ్రామ్యులు జూపుచున్న ప్రకాంతభావము అచ్చెరువు గలిగించుచున్నది. అయినను, అక్కడక్కడ, మానవుని పూర్వవాసనలు బయల్పడుచుండుట గాననగును. పరిశోధన సమయమున, మానవుడు ఇంద్రియములను నిగ్రహించుకొన జాలక, వానికి దానుడగుట, అప్పుడప్పుడు గనుపించు చున్నది.

ఇట్టి నిదర్శనములు పెరిగిన కొలదియై, నిరాకరణోద్యమోపయోగము తగ్గిపోక తప్పదు. ఉద్యమ ఘనాశయములకు లోపముగలుగక తప్పదు. గాంధీమహాత్ముని ప్రధాన సంకల్పమునకు, అంతరాయము వాటిల్లకలదు. ప్రత్యర్థులకు సంతోషమును, ఉద్యమమునకు నష్టమును ధర్మమునకు హానియు, ఇందుమూలమున గలుగకలదు. ఉద్యమ ప్రచారకు లందుచే, అహింసా ప్రతాపలంబనావశ్యకత గూర్చి ప్రజల కెంత తేట తెల్లముగ బోధించిన, సంత మేలుగ నుండును. అహింసాధర్మమునందు విశ్వాసము లేనివారు, ప్రచారమునకు గడంగకుండుట మేలు. వ్యాసారంభమున దెలిపినటుల, భరతవర్షము అహింసను ప్రపంచమునకు బోధించి, మానవు లనుభవించెడి ఘోరదుఃఖమునుండి వారిని తప్పింపవలయును. భారతవర్షము తన నిజధర్మమును నెఱవేర్చుటకు గాంధీ మహాత్ముడు తన శక్తినంతను ధారబోయి చున్నాడు. ఆతని ప్రయత్నములకు తోడ్పడుట దేశీయులెల్లర విధియైయున్నది. గాంధీ మహాత్ముని నైవముజేయుచు, ఆతని ప్రభావోపదేశమును గాలి కెగజిమ్మిన యెడల, దేశమున కనర్థము వాటిల్లును. అహింసావ్రతమును నిష్కర్షగ నాచరింపవలసినవారు, నిరాకరణోద్యమావలంబులు మాత్రమే గాదు. అధికారులు గూడ ఇందుకు బూనవలయును. దండన విధానమును వారు విడనాడెదరేని, దేశసమస్యను వారు త్వరలో పరిష్కరింపజాలుదురు. అయినను వారిప్పటి స్థితిలో నిట్టిమార్గము నవలంబించెదరని లోచను. ప్రజలు మాత్రము, అహింసాపద్ధతినుండి అణుమాత్రమయినను తొలగక ప్రవర్తించెదరేని, అధికారులను సయితము ఆ పథమునే ద్రొక్కునటుల జేయగలుగుదురు. ఈ సంగతిని ఉద్యమావలంబకు లెంత చక్కగ గ్రహించిన, తమకును దేశమునకును సంతటి గౌరవము దీసికొని రా గలుగుదురు. అట్టి సద్భావము ఎల్లర హృదయములలో నాటుకొని, అహింసావ్రతమునుండి వారు తొలగకుండ ప్రేరేపించునటుల కరుణాసాంద్రుడును దీనజనవత్సలుడు నగు పరాత్పరుడు ఆనుగ్రహించుగాక!

ఉద్యమాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకము
 —————
 గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికలో నిలుల వ్రాసియున్నాడు.
 “పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన సంగతులు పరియగుచో, మెలగాన్ నిరాకరణవాదులు, తమ మతమునకును, విశ్వాసమునకును, దేశమునకును, ద్రోహ మొనరించిరి. ఉద్యమాభివృద్ధిని వెనుకకు మరలించిరి. అహింసా వైలముపై ననే నిరాకరణోద్యమ భవనము నిర్మితమైయున్నది. ఆధారమును తొలగించుడు. చేసిన త్యాగమంతయు బూడిదలో బోసిన పన్నీరువలె నిష్ప్రయోజనముగను. కృత్రిమఫలమువలె, రసవిహీనమగును. ప్రచురింపబడిన వృత్తాంతము నిజమయినచో, తమ ధర్మమును ఆచరించుచున్న మనుష్యులను బుద్ధిపూర్వకముగ వధించిరి. ఈపని మిగుల పీడికదనమును సూచించుచున్నది. కొంతమంది బుద్ధిపూర్వకముగ శాసనము నతిక్రమించి, శిక్షలకు సంసిద్ధులై యుండిరి. అట్టివారిని ఖయిదులో నుంచుచో అగ్రహము జూపుట కావశ్యకత లేదు. మేలగను లో చార్జన్లమునకు పాల్పడినవారే, ప్రభుత్వమునకు నిజమగు సహకారులు. నిరాకరణోద్యమమును సశివజేయుటకు కొలదిమంది ఉద్యోగులను వారు సంతసపూర్వకముగ కోల్పోయెదరు. ఇట్టి వధలు మరికొన్ని జరిగినయెడల, ప్రజల సానుభూతిని మనము కోల్పోయెదము. ప్రజలు మన చార్జన్లమును సహించనేరరు. ప్రజలు సహజముగ శాంతస్వభావులు. పూర్తిగ హింసావిసర్జితమయినది గావుననే, ప్రజలు నిరాకరణోద్యమమునకు స్వాగత మొసగిరి. మన మేమి జేయవలయును? బహిరంగముగను అంతరంగమునను, చార్జన్లము బనికొరాదని మనము ఎడతెగకుండ బోధింపవలయును. దుర్మార్గులపట్ల మన మేమాత్రము సానుభూతి జూపగూడదు. హత్యలలో పాల్గొనినవారు పశ్చాత్తప్త హృదయలైనయెడల, ఆసంగతిని తమంతట తాము వెల్లడింపవలయునని మనము బోధింపవలెను. ప్రచారకులు తమ సంభాషణలలో మిగుల జాగరూకతతో మెలగవలయును. ప్రభుత్వము వారి యొక్కయు, అధికారు లయొక్కయు దుర్మార్గము గూర్చి మాటలాడుట మానివేయవలయును. కాంగ్రెసుసభ నిర్దేశించిన నిర్మాణకార్యమునకు వారు బూనవలయును. కాంగ్రెసుసభ్యులు, ద్రవ్యము, రాటములు, తగినంతగ లభింపకబోయిన, మనము ఓరిమిగలిగి యుండవలెను. పోలీసుఆర్డరులను నిష్కర్షగ ననుసరింపవలయును. ప్రసిద్ధులగు ప్రచారకులపై నేరము మోపినపుడుగాని, వారిని ఖయిదులో నుంచినపుడుగాని, ఊరేగింపులుగాని, హత్యలుగాని, జరుగగూడదు. నిరపరాధుల నిర్బంధము నునకు ఇష్టమయ్యెనేని, నిరపరాధులుగ నుండుటకు మనము గూడ ప్రయత్నించి, మనవిధిని అనగ కాంగ్రెసు విధించిన కార్యమును నెఱవేర్చునపుడుగాని, లేక మన యభిప్రాయముల నిమిత్తముగాని మనపై శిక్షవిధించిన యెడల సంతసింపవలయును. శాసనాతిక్రమణము జరుగజనదు. ఎంతటి విషమపరిస్థితులలో నయితేము, అహింస నవలంబించుటకు, మనము నిశ్చయించితిమి. మనకు విషయమాసన్నమగుచున్న సీ సమయమున, తప్పుజేసి అపజయమును, అవమానమును వాటిల్ల జేసికొనకుండ జూడవలయును. టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక విధించిన పరిశోధనకు నే సంగీకరించెదను. ఆత్మశక్తిపై నాధారపడి యుండెడి నిరాకరణోద్యమమునకు, విలువ జేనియందు గలదు? దాని నవలంబించెడి వారి

నిష్కవట స్వభావమునందే ఉద్యమి నిలచియున్నది. వారి నిష్కవట స్వభావము చూచి ఆధార సహితముగ సందియము లుదయించెనేని, ప్రతికూల శక్తులు విజృంభించి, వైతిక వినాశమును కలుగజేయును.”

హత్యలు
 ఏప్రిలు నెల, 6, 13 తేదీలందు జరిగెడి హత్యలు దప్ప, ఇతరహత్యలులను, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు, సెంట్రలు కిలొఫాత్ సంఘమువారును కలసి నిర్ణయించిన దప్ప జరుపగూడదని, గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికలో హెచ్చరించెను.

నిర్దేశములు
 —————
మదరాసు నుగంబిలాసభ:—ఈ సభకానరేవు ఆదివారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు ఇల్లొడియపురముదిరము “వర్లి” యొక్క నాటకమును అమితభావమున ప్రదర్శింతురు.

అర్జునమాచలం:—సంగమ 447 అర్జునమాచలం దిరమునందు పండిత బుద్ధిరాం బి. పి. గారు “అశ్రవ భక్తము” ను గూర్చి రేవు ఆదివారము ఉదయము 8-30 గంటలకు ఉత్సవించును.

ది ఉమతిలవచ్చులు:—క్రొసానాటిక వసుంధ వందంధించిన వైండింగు యంత్రమును ఉద్యమమునందు ఉత్సాహము జానిమిడి నుండునా వేరుబడవు పవిత్రమైన ఉత్సాహమును ఉదయించునా మేక మేకలైన చర్యమును గొట్టెల చర్యమును బర్మాభివృద్ధి (విజ్ఞాన హిందూస్థానములలోని మేక యేకతనుండి విడుదలి చేయబడినది 1000-3000 గంటలకు నుండునా వేరుబడును. బర్మాకుండి ఎరువుల చేయబడిన గూడ నిదేధింతురు యుండును. ఈయంత్రము 1921 ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీ నుండియు ఆమెనుండి ఉత్పన్నమగు.

మిడిమేలపు వ్యాధి:—మిడిమేలపు వ్యాధి నిట్టిది. అది పో (కొల్లెట్యాధి బొంబాయిలో పట్టినది. రె.దుకేము. మదరాసు నగరములో పట్టినది. ఈ వ్యాధి కలన రుమును నడచును. కేసము లడచును. ఊరక కమన మగుచుండును. కలెకెయ్యి కట్టును చుట్టు. మట్టి మూలముగ వ్యాధి ముక్కుమూతల వచ్చును. బనను నుడిచినాడెను. ఈ వ్యాధి రాకప్పుడు ఈ వ్యాధి గలవాడెల్లర కల్లెనాడెను. మంచి కేసమును ప్రవేశించి గృహములందు నిద్రించవలెను. ఇల్లు, ఇంటిచుట్టు కలెకెయ్యి ముగ నుండవలెను. అక్కోయియు భోజనము చేయవలెను. అప్పుచే ముచ్చుచే చేయవలెను. వాటి కేసము, కిన్నీరులు మొదలగు వాటి కల్లెనాడెను. ఈ వ్యాధి నశ్చుమగా, చీమిడి చీమిడవచ్చును గాని జీతమునా అడ్డు పెట్టుకొనవలెను. ఉత్సాహిశ్యోనోనో, అక్క, కడుగుకొడువం డవలెను. ఈ నిబంధనలకు గమనింపచో ఆ వ్యాధి రాదు కల్లెనాడెను ఆలో వ్యాధి రాక వ్రాయుచున్నాడు.

అనుకవిత్వసభ.—జగన్మోహన్ అనుకవిత్వసభ వత్తి ప్రభుభ దివ్యారామరాజు వై. ప్రహ్లాద బొమ్మరె సోదరకవులు శతాభివృద్ధి వ్యాధి మదరాసు సోదరకవులలోనుండి మహారాజు కి చల్లా నుడిమిమి కట్టి బి. యే. బి. యల్. గారి ఆధిపత్యమునందే శ్రీ కృష్ణరామమేకేశ్వరి కవి ప్రభుభాగ్గి అనుకవిత్వముగా చెప్పించి ఆమెండు ముఖము చీటిగిడ్డంగి వర్తక ప్రభుభాగ్గి కి కిచ్చెయ్యవలెను శ్రీ కేసుల పాటి రంగంబుగారు 2 రాధులపాట్లను సాధు: అయ్యప్ప (శ్రీశ్రీ గారు, 3 బమ్మ పేంకటరావుయ్య (శ్రీశ్రీ గారు, 4 కాళా నాగయ్యశ్రీశ్రీ గారు, 5 ఉదయరావుయ్య శ్రీశ్రీ గారు, 6 ఊటు కూరి నారాయణశ్రీశ్రీ గారు, 7 మాది నెట్టి రామస్వామి శ్రీశ్రీ గారు, చీలి విల నుబుర్రావయ్య (శ్రీశ్రీ గారు ఏకముల వదియార్డు రూప్యములు పాటికోడికముగా నొసంగిరి. కథ, మిగుల రమ్యముగజరిగెను. కథలను బోధకులకు మిగుల క్లిష్ట నమస్యలను మిగుల నుభయముగాను జువోవరముగాను ఈ కవిసభా మేటానే పూర్తికెడి కథలవలె అనంతప్రేత ములను తెలిసి. ఎక్కువ ప్రసక్తియలలైన చీలి సోదరకవులు లక్ష ఎల్లల ఆమెండుక. ఇట్టికల్పితకవలకభారతము, నిర్ణయ సంతోషపూర్ణముగా కడించుటకు భగవంతుని హృదయము నున్నాడు.—కథాసభ్యుడు.

అసహాయోద్యమము

అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావు గారు

వత్తమండల సంచారము.

మీ 8 వ తేదీ రాత్రి తెలుపబడినది బయట 9 వ తేదీ మార్చి పురమునకు 10 వ తేదీ నిర్వహించిన 11 వ తేదీ సందర్శనలకు 12 వ తేదీ కమ్యూనికేషన్ రాంగ్రామం ద్వారా గూర్చి యుద్ధం చేసినది. విద్యుత్ సంచార రూపం ముందు ప్రకటించబడుతుంది.

చాంద్రావతిలో అరాజకము

5 వ తేదీ రాత్రి హరిదయా యంత్రాలలో కొంత భాగము (ద్రావణి)లో కలపబడింది. అని రాంచీనుండి తెలియబడింది. కలకత్తా ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయబడింది.

సిక్కుల సాత్విక నిరోధము

ప్రభుత్వమువారి యుద్ధమును గుర్తించి సంగ్రామం జరుపడమున ప్రతిపక్షం నిరసించియున్నాడు. గాన సిక్కుల సాత్విక నిరోధము కలగబడినది. ఈ సల 10 వ తేదీని సాత్విక నిరోధం 11 వ తేదీని ముగియబడినది. అందుచేత, అంధ్రా ప్రదేశ్, చాంద్రావతిలో ముగియబడినది. సిక్కులందరూ సాత్విక నిరోధం ముగియబడినది. మొదట కలకత్తా ముగియబడినది. మొదట భూమినిగూర్చి తెలియబడినది. సాత్విక నిరోధమును ప్రారంభించినది అయ్యదేవర కాశీశ్వర గారు. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది. సాత్విక నిరోధమును గూర్చి తెలియబడినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

కత్తికలకు ధరావతు

గోరంట్ల గ్రామంలో హిందీ భాషలో ప్రకటించబడినది. స్వతః అది వారం రోజులు 1500 భాషలకు తెలియబడినది. ప్రభుత్వమునకు తెలియబడినది. ప్రభుత్వమునకు తెలియబడినది. ప్రభుత్వమునకు తెలియబడినది.

మద్యపాన నిరసనము

అసహాయోద్యమము సంగ్రామంలో కత్తికలకు సాత్విక నిరోధమును గూర్చి తెలియబడినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

చెన్నైలో ప్రభుత్వోద్యమాల నిబంధనలు

అసహాయోద్యమము చేయునపుడు ప్రజలందరూ కలసి జనసామాన్యమునకు అందోళన జరుపడమున బోధించబడుతున్నది. నిరసించునపుడు ప్రభుత్వోద్యమాల కల్పించబడినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

జేతయమహాజనసభా సన్మాన సంఘము

36 వ తేదీ మహాజనసభకు సన్మానం గుర్తించబడినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

వంచాయితీ దారులపై శిక్ష

కర్ణాటకలోని బంజర్ గుండ్లలో నిర్వహించబడినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

గంధికారికి సన్మానము

అసహాయోద్యమము అసహాయోద్యమము 8 వ తేదీ రాత్రి జరిగినది. గంధికారికి సన్మానం గుర్తించబడినది.

ని ముగిసినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

తెలంగాణ స్వరాజ్యోద్యమము

తెలంగాణ స్వరాజ్యోద్యమము: కొత్త యుద్ధము. కాశీశ్వర గారు. గంధికారికి సన్మానము. 16 వ తేదీ నిర్వహించబడినది. గంధికారికి సన్మానము. 16 వ తేదీ నిర్వహించబడినది.

గాంధీ మహాత్ముని ప్రశంస.

మే 2 వ తేదీని జనసామాన్యము నిర్వహించబడినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

మీదట ఆ వాడుకమున గల మిశ్రానా యను వాడుకమును భారతదేశ వర్తకానికి కొత్తది గుర్తించబడినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

మీదట దేవరెడ్డువాడుకమునండి కొన్ని జానీరలు మృత్యువును గల ప్రదర్శించబడినది.

అధ్యక్షులకు మందలములలో సభ జరిగినది.

కల్పిమోతర సరిహద్దులలోని యాధము

మే 2 వ తేదీ: అసహాయోద్యమము సంగ్రామంలో మహాజనసభ (సాత్విక) ముగియబడినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

మహాజనసభా సభలోని కొంతభాగములు జరిగినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

ఈ "కల్పిమోతర"లో జేతయమహాజనసభా సభలోని కొంతభాగములు జరిగినది. అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

సమైక్యతనుండి

అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

వి. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగములు

అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

బ్రిటిష్ రెవెన్యూ ధావిదళ.

అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

అత దీనిని వాక్యములను చూడ చెప్పెను. యాధము అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

అలీపాదములు

అందుచేత, సంగ్రామం ముగియబడినది. రామకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీర్మానించబడినది. తీర్మానించబడినది.

Advertisement for Oriental Assurance Co. Ltd. featuring a logo and text in Telugu. The text includes details about the company's capital and insurance services.

German Reparations.**Allies Complete Agreement.****Financial Terms.**

(REUTER'S.)

LONDON, May 3.
A Communiqué states that the Supreme Council sat for five hours this afternoon and reached a complete agreement upon the substance of the communication to be sent to Germany. The Drafting Committee is drawing up a Protocol to-night and the Protocol will be despatched not later than May 6th. The German reply is due at the latest by midnight on May 12th. Germany has to pay £100 millions annually plus twenty-five per cent export tax, and also £6,750 million in bonds now, and in due course bearing five per cent interest with a sinking fund of one per cent. It is estimated that each series of bonds will be redeemed in 37 years from the date of issue, interest being chargeable to Customs, or other revenues which are acceptable to the Reparations Commission. Bonds will be distributed to the Allies in proportions already fixed. The sum of £600 millions of the afore-mentioned bonds are to be issued now, and £900 in November and the balance of 4,250 millions will be issued in accordance with Germany's capacity to pay, of which the standard will be revenue derived from twenty-five per cent export tax. The amount required for service of 4,250 million worth of bonds issued now and in November will be 150 millions. If the £100 millions annuity and export tax exceed the current interest requirements, further bonds will be issued to absorb the surplus. An additional one per cent export tax, making a total of twenty-six per cent, will be charged and earmarked as interest on unissued bonds. A sum of £150 millions due to Belgium in respect of war expenditure borrowed from the Allies and to be discharged by Germany is included in the total of foreign bonds.

Allied Measures Against Germany.

LONDON, May 4.
With regard to the proposed measures to be taken against Germany, it may be recalled that the Treaty provides for fifteen years occupation of the Rhineland, but the new terms extend the period indefinitely until Germany pays in full, and further if the occupation of the Ruhr fails to bring the Germans to their senses, naval penalties are likely to include anchoring of warships in Hamburg, Lübeck, Stettin and Bremen harbours, with their crews patrolling the quays to enforce Customs. Allied statesmen are highly satisfied with the results of the Conference.

The scheme for payment by Germany through guaranteed bonds was mainly the work of Mr. Churchill and M. Loucheur. French Circles have full confidence in this scheme and M. Loucheur declared yesterday that bonds would be the international money of the future.

India's Share in the Indemnity.

LONDON, May 3.
Replying to Sir J. D. Rees, in the House of Commons, Mr. Montagu stated that the Imperial Government allowed the validity of India's claim to a share of the indemnity from Germany as a Member of the League of Nations. The amount was now being discussed.

Inter-Allied Action.

LONDON, May 3.
BERLIN.—A grave insurrection has broken out in the Polish part of Upper Silesia, and the Inter-Allied Commission has proclaimed Martial Law throughout a great part of Upper Silesia, and has ordered tanks and troops to concentrate in the principal centres of disorder. It appears that on the occasion of the Polish National Feast-day, the insurgents crossed the frontier and occupied Beuthen, Kattowitz and Tarnowitz, where serious fighting occurred and a number of bridges on the Oppeln Railway were destroyed. Another report declares that the German Plebiscite Police have been engaged in fierce fighting with 9,000 insurgents.

Germany's Alleged new Offer Denied.

LONDON, May 4.
BERLIN.—A message states it is officially denied that Germany has made new offer to the Allies.

In the Commons to-day Mr. Macnamara announced that 226,350 unemployed were registered on April 22nd.

Sinn Féinism.**Police Inspector Shot Dead.**

LONDON, May 4.
The Sinn Féiners at Glasgow to-day attacked the Police who were escorting a van to prison. An Inspector was shot dead and the detective wounded. The assailants escaped.

Polish Outbreak in Upper Silesia.**British Official Circles View the Movement Very Seriously.**

LONDON, May 4.
A British telegram states that a Polish outbreak in Upper Silesia occurred on the night of May 2nd on the Eastern Border of Upper Silesian Industrial Area and in the Region of Pless and Rybnik. The insurgents captured most of Rybnik. Several soldiers in Polish uniforms participated. A number of Italian officers and men were wounded and a British Police Officer was taken prisoner but was subsequently released. It appears that the Allied Troops have recaptured Tarnowitz. The Polish Troops are still fighting the rebels in Kattowitz. British Official Circles view the movement very seriously. The movement is considered to be a determined and systematic attempt to anticipate the decision of Supreme Council by forcibly seizing disputed areas.

Polish Situation.

LONDON, May 4.
BERLIN.—German semi-official advices from various centres in Upper Silesia show that the Poles surrounded all and occupied some of the large towns in the industrial area. German notables were arrested as hostages after the occupation of Rybnik where the Polish flag is flying over the Town-Hall.

Strike Position.**Spectre of Famine.**

(REUTER'S.)

LONDON, May 3.
Though there is no sign of wavering on the part of the miners, the spread of unemployment in the other industries is affecting the leaders of the other Unions, who are considering the advisability of pressing their mining colleagues to take a ballot of the miners on the question of the prolongation or stoppage in the coalfields. It is presumed that this will be the subject of the conference in the House of Commons this evening, to which the Secretaries of the Parliamentary Labour Party, and the Committee of the Trade Union Congress have invited Mr. Hodges. The spectre of famine is abroad in South Wales, where practically every industry is stagnated. Teachers tell painful tales of underfed children arriving at school without breakfast, because there is no money in their homes. Hundreds of children in Musselburgh (Scotland) are not attending school in order to force the Education Authorities to provide two meals to the miners' children.

Ali Brothers.**Question in the Commons.**

LONDON, May 3.
Replying in the House of Commons to Colonel Sir Charles Yate, Mr. Montagu stated that he had been informed by a Telegram that the Government of India were giving their attention to a statement by Mr. Mohamed Ali at Madras that the Ali Brothers would help Afghanistan if she came to India to fight the British Government.

I. M. S. Officers.**Right of Appeal.**

LONDON, May 3.
Replying to Major Glynn, in the House of Commons, Mr. Montagu stated that he was advised that the Officers of the Indian Medical Service were not entitled to appeal under Section 42 of the Army Act, but were entitled to appeal to the Governor-General under Section 180 (2) 101 of the Act. If they were dissatisfied with his orders they might then appeal to the Secretary of State for India and through him to the King.

Attempts to Scuttle**Obsolete Naval Ships.**

LONDON, May 4.
An attempt was made during the night to scuttle six small obsolete naval ships near Queenstown; armed men boarded the ships and rowing the boats and overpowered the caretakers. They then opened seacocks and water flowed in rapidly. Naval ratings are now employed in pumping out the water which has not done any considerable damage.

Question of Substitution of oil as Fuel.

The Expert Committee under the direction of Food Department has been making investigations into the question of substitution of oil as fuel. A number of successful experiments which have already been made include using by oil of railway locomotives, engines of all kinds, bakers' ovens and cotton mills. As a result of experiments, two cotton mills in Lancashire which closed down when coal supply was exhausted have now restarted and ten vessels have left Sunderland to bring coal from Continent. It is stated that the crews of these vessels have agreed to handle coal on their return.

Malaya Rubber Output Restriction.

LONDON, May 4.
At question-time in the House of Commons, Mr. Wood stated he had received proposals for legislation restricting the output of rubber in Malaya, but after careful consideration he had decided not to introduce legislation because such policy would involve financial liabilities which the Malay States was unable to afford. It would also necessitate undue Government interference in economic conditions. Mr. Wood deeply regretted the present state of rubber industry but felt that concessions must be allowed to right themselves.

Messrs. Foch and Grasset have returned to Paris and members of the Reparations Commission have arrived in London.

The Jaffa Disturbance.**Cause of the Trouble.**

LONDON, May 3.
The High Commissioner of Palestine telegraphs that a Labour meeting in the Jewish Suburb of Jaffa on May 1st was disturbed by Jewish Communists who were driven back and waxed sullen. An affray in the Jewish quarter ensued, in which many Jews and some Moslems were killed. The Troops were summoned and order was restored, but the disturbance again broke out in the morning and resulted in the deaths of several Jews and Moslems. Additional troops and police restored order. Altogether 30 Jews and 10 Arabs were killed and 170 Jews and 57 Arabs were treated in various hospitals for wounds. The Troops did not need to fire and proclamation of Martial Law was unnecessary. Six arrests were made. The rest of the country was quiet.

Sharp Fighting with the Italians.

Some sharp fighting with the Italians preceded occupation and the Italians' losses were considerable. The Italians have however driven the Poles out of the town of Pless and arrested a number of leaders. The rebels hold the whole of the right bank in Ratibor area and are conscripting all capable persons. Trains during evening brought troops to Myslowitz from Poland but the French arrived later and disarmed the insurgents and after a certain amount of bomb-throwing reoccupied the town. Lively fusillade was opened upon the French but the French effectually replied with machine-gun fire. Fresh rebels have outside Kattowitz and are advancing on Hogatheutz and assembled Bismarckhuette.

Paper-Making.**Future Prospects.**

(REUTER'S.)

LONDON, May 3.
Mr. Raitt, Indian Government Cellulose Expert, in the course of an address to the Royal Society of Arts, referred to the dearth of newsprint owing to the reduced supply of wood. He estimated the world's consumption of paper at twelve million tons per year and said that investigations by the Indian Forest Research Institute showed that only two vegetable substances were economically valuable for paper making namely, bamboo and savannah grasses. Mr. Raitt was of opinion that Burmah Bengal and South-West India could produce ten million tons of bamboo pulp a year and Assam three million tons savannah grasspulp and therefore, India could produce enough pulp for the whole world. There were prospects, he said, of bamboo unbleached pulp being delivered in the United Kingdom at a cost of from £16 to £18 per ton.

Brigadier-General Wigan has resigned his seat in Parliament on business grounds.

(Associated Press.)

A Case of Cheating.

ALLAHABAD, May 6.
At the Allahabad High Court to-day before Mr. Justice Wallace, Charles Henry Weston was placed on his trial on a charge of cheating Baker Ali, a merchant of Allahabad, under the following circumstances. It is alleged that the accused arrived at Grand Hotel and represented himself to be the purchasing agent of the Indian Munitions Board and placed two large contracts with the merchant for mosquito curtains and flannel. The accused then, it is said, induced the merchant to give him a loan of Rs. 200 and left the station. Mr. Lalemohan Banerjee, Government Advocate, appeared for the Crown and Mr. Sorabko for the prisoner contended that the money was given as present for placing contracts and there was no cheating in it.

Gurdwara Movement.**Sikhs Resolve to Withhold Payment of Land Revenue.**

LAHORE, May 6.
The *Pratap* learns that at a meeting of Gurdwara Prabandhak Committee held in Takhat Akal Sabab, Amritsar, under the presidency of Sardar Sundar Singh, Ramgarhia, a resolution was passed declaring that in view of the hostility of officials towards the Gurdwara movement and that the Maharaja was being restored to the Gurdwaras of which they had been dispossessed the Sikhs should resort to passive resistance in order to protect their rights. It was also decided that a scheme of passive resistance should be formulated and placed before the general committee on the 15th of May. It is stated that a long list of Sikhs Zaildars, landowners and Chowkidars who are willing to resign their offices on the inauguration of the movement of passive resistance has been drawn up and that the non-payment of land revenue will be the first step to be adopted in the campaign.

Revision of Government Servants Conduct Rules.

DOTACAMUND, May 3.
The Government of India have decided to revise Government servants' conduct rules. A lengthy order published sets out the reasons for revising rules 21-21a of Madras Government Servants Conduct Rules. The order runs:—Since these rules were framed conditions have changed owing to the inauguration, under the name of non-co-operation, of a campaign which has for its object the paralysis of Government, which seeks to attain this object by seditious and unscrupulous propaganda amongst the masses of the people. In addition it has been recognised that the restrictions on the participation of Government servants in elections interfere unduly with the political activities of persons who are not wholetime Government servants. The order then proceeds to set out the changes made.

Ahmedabad Municipality.

BOMBAY, May 6.
The Ahmedabad Municipality on the motion of a non-co-operator member passed a resolution that the sale of raw spirituous liquor whether country or foreign should be immediately stopped within the municipal limits of Ahmedabad as such sale was opposed to the welfare of the community. There was a heated debate. The oppositionists pointed out the practical difficulties in the way of carrying out the resolution as nothing could prevent a wine-bibber to buy drinks from some shop outside municipal limits. The loss of revenue must be compensated. One member said that the motion was brought forward for the covering of picketing movement started by non-co-operators. The motion in the end was carried by a majority.

SIMLA, May 5.
A communiqué says:—Thursday, 1st September has been provisionally fixed as the date for the first meeting of the autumn session of the Council of State and Legislative Assembly at Simla.

The Joint Committee of Factories Bill will probably assemble in the last few days of August.

MADRAS GOVERNOR'S CAMP, May 5.

Their Excellencies attended the horse show this morning and afterwards lunched with Mr. Knapp at the Gymkhana Club.

There was a large Dinner Party at Government House to-day, May 6th:—Her Excellency visited the Y. W. C. A. holiday home this morning.

Their Excellencies attended the Polo tournament this afternoon.

Mr. Sooble Nicholson, Mr. Nawman Sanders and Captain and Mrs. Miss Saxe arrived at Government House.

[illegible]

ಪ್ರವೀಣ

దుర్భా నామ సంగ్రహము చైత్ర బి. 30, శనివారము

శారదా నామ సంగ్రహము.

- తే. సాంఖ్య మనుజుల జ్ఞానము సాంఖ్యబుద్ధి
యొగ మనుజుల కర్మము యోగబుద్ధి;
కలిగియుండుట ప్రజ్ఞకు గాఢములు
గాఢ మడివెనునాంఖ్యయోగములు (బ్రతి).
- తే. ఆత్మ కెందును కర్మ మరయలేదు;
కారణమైన తిన్నె కార్యసమితి
నిశ్చయముగ సిద్ధించు నిజము నిజము!
కర్మయోగప్రచార మీ కరణి కెలగు.
- తే. మేలు కాంతించుచుండెను మేలె యిచ్చు
సాంఖ్య కర్మము లీరెందు సమమై యైన
దానివర్తక గన సాంఖ్య మాను పెంపు
జ్ఞానయోగము నుజ్జాని గాని గనదు.
- తే. "కర్మవెంటి ఫలములు గలుగుకతన
మహిమ సాంఖ్యమునకు నిది మార్గదర్శి;
విధివిధానము లెల్లను వీడదగదు;"
కర్మసమ్మోహయోగ మీకరణి మెలయు.
- తే. "మంచిబుద్ధి యనగ దాని మహిమ మెట్లా"
"పరమయోగులు నలుపురు వజులు లెట్లా"
వివిధయోగవిశేషాల విధుల నెల్ల
నాత్మనిగ్రహయోగమునందు గనుము.
- తే. మంచి గుణములు మనవి కలంచుకొంచు
దెల్లమగు భక్తి నిరతిము నుల్లమలర
మించి భక్త్యాహులు గాంచుచుండు
ప్రాధవిజ్ఞానయోగ మిప్పుగిది కెలగు.
- తే. ఎట్లు లెక్కయై ముప్పుకో యెఱుంగటాకటి,
తనను రూపముగ గనెడువధులు నొకటి,
ధీరులు చాటిగుణముల దెలియు టాకటి,
యందు సత్ పుమాత్మ యోగమునను.
- తే. జేవుల దగువాడు చనువాడై తేజరిల్లి
భక్తులకు మేలి పుణములు వజులజేసి
నీతి బోధించి నామముగ నీతి రాజ
విద్యయును రాజగువాడై విశదపటె.
- తే. "కాంత మెవగుణంబా" త త్సార మెఱిగి
"జగ మెవరికున్న గలదా" నిజము గాంచి
మిగుల కానిని నేలించి మేలు పొంద
గరిమ, విస్తామహిమ యోగమున గలదు.
- తే. "అధిక లేజము లొకము లాను లీల
భక్తులకు నెల్ల దయఁజూపి బలము చాల
ప్రీతిరక్షించు చెలికాని నీతి నవల
విశ్వరూపంబునను" విను నులీల.
- తే. కత్తి గలకొలదిని కన్న సలిపినయెడ
నెలమితోడను సాఖ్యము నిలిచియుండు;
నాత్మ పరమాత్మ ననువిధు లరసిమాడ
భక్తియోగము మాన్పు సంపదల నొసగు.
- తే. దేవరూపము నాత్మను తెలిసికొనెడు
మార్గమును నింక సంబంధమార్గములును
మాల మంతయు శోధింపఁ జాలియుండు
క్షేత్రభూమిజ్ఞ సాధనసిద్ధి నుమ్ము.
- తే. మూడువిధముల గుణములు నుఖ్యముగను
నాత్మయందును జోలనీక యక్షురము
భగవదైశ్వర్యములు నిది భక్తులకును
గలుగునని గుణత్రయ విభాగమునఁ దెలియు.
- తే. రాచిచ్చెట్లను సంసారరాజకాళి
తెంపులేమంద వజులు తెలిసికొనిన
నిరత మాత్మపరాత్మల నిజము దెలియు
సుర్వః జుయమోత్తమప్రాప్తియోగ మిదియ.

- తే. కాత్తముల నమ్మి యుండును సత్త్వగుణము.
కాత్తముల వివర్ణలను కార్యములు.
వార లిరువురు గుణము లీ వరుసఁ దనరు.
దేవతాసురసంపద దెలియు మిట్లు.
- తే. అనురంబులు లెల్లప్పుడు నవలఁ ద్రోసి
శ్రద్ధ గలిగించి చక్కని బుద్ధి తెలిపి
కాత్తనివారణగా నుండు కాత్తరీతి
నింపు శ్రద్ధాత్రయము యోగంపుసాంపు.
- తే. భక్తివలననే నిఖలముల బడయవచ్చు
గామగుణములు వదలము. కర్మవృత్తి
కాత్తవిధులను నమ్ముము సార మిదియె
దేవజేవులకు పలికె నీ భావమెల్ల
- తే. దుష్టులను ద్రుంచి కష్టులఁ దుష్టులను
నవలఁచిన కృష్ణుండు న్యాయమూర్తి
లోకములకెల్ల కర్త దయాకరుండు
నాని మహిమము గన్గొనువాడె ఘనుడు.
- తే. భక్తవర్తన సాఖ్యము నిర్మలము
ధనము సామానసద్బుద్ధి లైర్యశక్తి
సంతోషానంద సద్గుణసంఘటి
గోరవిధమున నెపుడు జేయవచ్చుండు.
- తే. భువిని గాళ్ళవగోత్ర సంభూతుఁడైన
యభిలషుగుణ సీతారామ యాగ్రగురుండు
నూర్యనారాయణ నాఖ్యుండు నూరిహితుడు
ప్రథమగీతారహస్యము వ్రాసె నిటులు.

ప్రాచీనహిందూరాజ్య తంత్రము

నూతనయుగము.

వేదయుగమునందు పురాణకా సాకార్యమై గ్రామమే 'యునిట్' (Unit) గా నెంచబడియున్నట్లు తెలిసికొనియున్నాము. నూతనయుగమునందునూడే సాంఘిక, రాజకీయవిషయములకు గ్రామమే 'యునిట్'గా వర్ణించబడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. గ్రామమునకు సంబంధించిన క్రతువువారమును గ్రామవాసులేతనే నిర్వహించుచుండెను.

గణములు : పూగములు

గణములు పూగములు అను పేర నూతనయుగమునందు గ్రామసంఘములు లేక కట్టణసంఘములు అన్నట్లు గౌతమ (15-16; 15-18; 17-17) అత్యంతం (1-18 16; 17) నూతనయుగము తెలియుచున్నది. గణమనగా గ్రామానికి జనసమూహమని విభాగేశ్వరము యాజ్ఞ కల్పశ్రుతి (2-187) జ్ఞాఖ్యానికమునందు తెలియజేయుచున్నాడు. గణమనగా పూగకట్టణమన వర్తమానపదముగా నూహించవచ్చుచుండెను. ("The technical names puga and gana seem to have denoted The local conforations of towns and villages during the post-vedic ponod" Mazumdar. P. 58) గణము అనగా అప్పటి, యాకాలమునాటి పౌరసంఘములుగా (Corporations) చెప్పుకొన్నాము.

మంత్రీవర్గము

వైశ్రయగమునందలి మంత్రీవర్గమునందు నూతనయుగమునందునూడే నున్నట్లు మహాసాంఘికమున, వేదయుగమునందలి సమితియే వైశ్రయగమునందు మంత్రీవర్గముగా మారి దాని నుండియే ప్రభువు నూడమై ఆచారవార్తమునకును కార్యనిర్వహణకు కొలను, కొండలంబూత్రతే నియమించుచున్నట్లు రుంజనమున. గౌతమభక్త్య నూతనయుగమునందలి మంత్రీవర్గమునందు మొక్కటి (28-49) పేర్కొనబడినది. వానియందు పదునైదు సభ్యులుండెదరనియు, వాటిలో నలుగురు వేదములందు శరీరార్థసాంక్షికములు

మతములై యుండఁ బడియున్నట్లు, ముగ్గులు మూడుకర్ణములకల వేదములంద వలయుననియు, మిగిలినవారు త్రివిధములైన భర్తృశాసనము, శిష్యులశాసనములను నూతనయుగమునందు వర్ణించెను.

వర్తక సంఘములు (Guilds)

నూతనయుగమునందు వర్తకసంఘములు గాకాలమునాటి రాజ్యాంగరక్షణమునందు ముఖ్యస్థాన ముండియు నుండెను. వాటివర్గములు ముగ్గులు మూడుకర్ణములు (10-49; 11-21; 11-20) సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. ముగ్గులు; కర్తవ్యము; గౌతమము; కట్టెవాడవారము చేయువాడు, మొదలయిన వివిధవర్తకములకు సంఘములుగా నేర్పడుటకు వారి కధికార మొసఁగెను. (కథాపురాణ విషయమై ఏకాదశమ కర్మవర్ణన వాచనాది క్రతువుల సాక్ష్యమునై కిర్మవర్ణనచుండెను. Local Self Government in Ancient India Chap 2; Mazumdar p. 1-3) ఈ సంఘములకు వివిధ కల నాచుట ను కుట్రమునందుకధికారము మొదలయె. కాద్యయుగమునందు ఇవి విస్తారముగానున్నట్లు శరీరాధారములకలిగి ఈసంఘములకు ముగ్గులు మూడుకర్ణములు నిబంధనము జేసికొని యోగ్యస్థితియొందునట్లు తెలియుచున్నది. రాజ్యాంగ పద్ధతియందెపు యట్టి స్థితి సంఘములకొనించెనో యప్పుడే వానిభూమి ప్రభువు మనుచున్నది. ఇట్టి సంఘములే ముగ్గులు మూడుకర్ణములై పౌరసంఘములందు (1. క యూరోపు ఖండమునకు కలవు).

నాయక పత్రాక రాజ్యము.

గౌతమబుద్ధుని కాలమునాటికి వర్తక హిందూసామ్రాజ్యమునందు శరీరములు రాజ్యము చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. (Rhys Davids Buddhist India P 22). వానిలో ముఖ్యములు రెండు ౧ కవిలక్షణగరమున రాజధానిగా నేలుచున్న రాజ్యములు 2 కట్టెవాడవారము నుండిన ఇచ్చావీలు, అను నొక రాజ్యము (Licchavis) వీరి రాజ్యరంగమును గుఱించి వాదనాశక (గంభీరము లొద్దిగా తెలుపుచున్నది.

బుద్ధుడు రాజ్యమును నందున్నప్పుడు శుకభక్తకాధీశుడైన అచారీశ్రుతుడు వర్తకమును, బలమును నాకటము పర్వ సమకట్టి అనందచతుర తనకుండ్రి, సిద్ధార్థునికడ నాల్గవ వార్తమై వుండెను. అప్పుడు వారిద్దరూ (100 సంభావనము జరిగెను.

మి:— "అనంతా, కట్టెవాడులు రెండుగా విహారంగ సభలు (Public assemblies) కాదిండు రని యెఱుంగుచువా?"

అనం:— "అధూ నినియున్నాను.

మి:— "ఎంతకాలమునందు కట్టె వారము వానిండురో వారికి విశాళములైన శరీరము, దీనివార్తమిచ్చిని గాంగురు. తదంతేక మిట్లు బుద్ధుడు వర్తకము. ఎంతకాలము వీరి కమర్మములై మూడి యుండెదరో, వారి కర్మవర్తకములకు నెట్టి గౌరవముతో పంపించితి కొనియెదరో, ఎంతకాలము వీరిని నూతనవర్తకములకు ప్రవేశపెట్టె, ఉన్నది రీతితేయ పూర్వకాద ప్రకారముగా శరీరము దేవతాసారముగా ప్రవర్తించురో, ఎంతకాలము వారి నాయకల నాకటించురో, ఎంతకాలము వారికి నాకటము లేదు. మీరు మిక్కిలి యభివృద్ధి కలము.

అనగా, వారలొక ప్రకారమున శరీరమునందు నియు, నూతన వర్తకములకు ప్రవేశపెట్టుటకున్నట్లు. పురాతన, చట్టముల తీసివేయుటకున్నట్లు, వారలొక పూర్వమైన అధికారమునందు నియు, శరీరము చెప్పి వారలను, వేదమును నూతనభిజ్ఞముగా నుడిచెనను, విశదమనుచున్నది. (Sacred Books of the East Vol. XI. P. 3-4) వాటిని గంభీరములందు వీరి రాజ్యరంగము గుఱించి చెప్పుకొని యున్నట్లు వైక ప్రాచీనయుగము. రిచ్చావీ నాయకులు

ఈ ప్రతిష్ఠాపూర్వము కృష్ణరామని గాఢముగాజేరి బంధి
యచాకిరింపు కన్నజీకపు బహుమానపరంపరాని నని తెలి
యించుచున్నది. ఇది యాయూరిగెట్టి నా రంధిరము ! ఏమృదు
వకీర్తమాతృ వర్తనాదులు మా కృష్ణభక్తములగు నున్నవి.

యెట్లా పుష్కలముగా గారములు అగడవు. అందులో గతము
యెట్లా పుష్కలముగా గారములు గూర్చి యెవరూ చెప్పక
గలరు? పుష్కలములకి నేరవంబు బెట్టుతున్నా-నింకపడు
చేటుగలదెను - తాత్కాలిక దుర్బలత్వముగ గల చూలాలి
యెడలనే యంత విదగ్ధత జాలదును. కావునగా
మనస్సు వ్యక్తమైన మేరకు యెడల పడియెత్త విదగ్ధమో చెప్ప
వచ్చునా? అతనిజూచుట కాంత్యమైన దొకరచనమి
యొకప్రక్కనుండే గూర్చుండి శ్రేష్ఠత పూర్వము చూచి,
కవులలో గుండెలచూచి, కంటితో నాటక చూచి నేను
జెప్పిన యంతములన్నియును 'కవికలంకము' వాగు నానన్నది
కాదని నావంకజాతి యాయుర్యద వైద్యకర్తలని గొంత
నిరసించెను. "గాడిదొకడు కా! కంకణబంధము వాగు నానన్న
దికాదా" యని వాటివాడు దొక్క తెంతవాడు నా వైద్య
సిద్ధికోల్పెను. శ్రవణతాభిమానులగునైన బెట్టి యిన్ని కట్టు
అటోను బెట్టియగునని. కుర్చుకలుకుట సంతానాది కష్టములకు
గార్వజ్యము కడవకచ్చును. వరుస పాపాత్ములకై (వాలో
శ్రమణుని కనుయోజన దశపువై సభిమానము-భవమువైవాఢ
తదలీపై వచ్చు-పాపకార్యములను దానై వదిలిపెట్టవచ్చు.
కాని చచ్చిన తలకాతనైక గడికే జరిగినదా నహిక మగు
శ్రవణతాభిమానుల పాడు.

జంఘాలకాత్రి బ్రహ్మకంఠ్యుడై బండుకొని నన్ను పాత
శ్రీకృష్ణ రాట్టుములై గీతముల బాడుచున్నాడు. కట్టికేట
అటో బట్టుపాటునూ లాడుతో చున్నాడు. అతనిని జూచుట
కొక యాయుర్యద భిషజులీ కచ్చివాడు. అతడు కార్తవీ
వాతిలోనివాడు. నూతనముగా నాయుర్యద ముగియకొని
కచ్చి యాతనికక్కడనుండే తలవైకన్న పొగడిసి
యెడలబెట్టి యాతని నాడి బరియించు చున్నాడు. అంతలో
జంఘాలకాత్రి యులికిపడి చచ్చుకన్నుల నావైద్యులకాని
"ఓహో! కలహిని! నీ నందలకాంతులకంటె గృహధర్మాలవు.
జేకర్త కి పురస్కరముగా నీవోడిపూహములు కావలసివలె
దబ్బులు, కంకణములు నాగరములు తాత్క ముగియకొని
నీవు-నాన-కీతా-కుముఖి నిలుపు దొవుగ కలకంఠము
వర్షించివావు. మహారాజాత్రియై గిరియకంటె జేకర్తయని
జేలితో రాట్టుముకంటె నిలవవై పడలింపిన బోడితనము నీవు
మహాలంకారముగా నుండుచున్నావో జేకరున కంఠమును
బోడితన మబ్బన ట్టున్నది" అని యావైద్యులతో బలికెను.
నాయనలారా! సంకాసితి యెట్టున్నది. ఏమిని చెప్పెదను?

ఇట్లు పలికి నేనూరకండగ నాటివాడును దగ్గుచు
తేలి యెట్లు పలికెను.
"అత్యులారా! నేను వైవరూపుడన కోగవిముక్తి
మొందితిని. నేను నురదించినను జోకమున కంఠాపిస్తేను.
(న ర్యము న ర్య ము ని న ర్య లో క గ క లు)
నా జీవచక్రమును నేను త్రాసికొని యుండుటచేత నేను
లేటన్నును వానిని గాంతి కన్నుల బానిసయై ప్రజలనందింప
గలను. కాలివాడు దెట్టివాడో మన కేమైన దెలియునా? అతడే
యాకృతికలవాడో, యేరంగు కలవాడో, యేరంత
రవణకలవాడో, యే రుచులు కలవాడో, యే యుగవృత్తులు
కలవాడో, యేకానవైకలవాడో యేమైన మనదే దెలి
యనా? వాని గ్రంథములవలన నీ యిన్ని యెడల దెలిసికొంటు
కేమైన ననకామిన్నదా? మన మొకగ్రంథమును జరివ నా
రంభింకగనే యాకలి గుండ్రమొకవాడో తోన మొకవా
డో, బొట్టుకన్నువాడో సోగముట్టువాడో, కాంతను
బాని కన్నుమాయవాడో లాట్టవేయవాడో, తెలిసి
కొనుటకు మన మనస్సు మిగుల మద్విరులూనును. ఇట్లు
చాయాతులము లాకలివాడు గొంత నివారణలేనియందు
వచ్చును గాని స్వీయచక్రములకే జీతవిక్రములగు సంక
తులు చెప్పగలవా? పొట్టుకాయ కూర కనిపిస్తదని పుస్తకము
చెప్పగలదు కాని పొట్టోకాపు చెప్పగలదా? కారపు గిట్టి
కనిపిస్తదని స్వీయచక్ర చెప్పగలదు కాని చాయాతులము
చెప్పగలదా? తేనెపూడుండదేమనవాడు, చచ్చిన తలకాత
నియడలకంటెచూచువాడు, స్వీయచక్రము ప్రాసాదక తన్నున.
స్వీయచక్ర మునది వద్యములతో నుండదనున నాని వచన
మున నుండదను. కని యగు నాచు గద్దరచనకే నూను
కొనకూడదు.

అల్లసాని పెద్దనాదుల స్వయాన శ్రవణతాదులు మనదే
దెలియకపోవుట నింత యేమి? ఈ నడుమ గలిగిన కవులకు
గూర్చియైన ననుగ్రహమైన యంతములు మనదే దెలియు
నా? కొక్కండ వంకటరత్నము మరులుగారు కీర్తితన
యైరి. అయి యెంతోకాలమైనదా? లేదు. వచ్చునెందర?

వచ్చునెందు యెందు నేమో మనలో ననేక లాజనల బాది
కుండ నున్నాడు. ఆయన యెప్పుడు పుట్టిరో, యేయూర
బుట్టిరో, యాతని జన్మపుత్ర మెట్లుండెనో, యేగుడవు మొద
నాతని విద్యవర్ణనలెంతో, యెప్పుడు నాతని మరణము చూచు
కొనిరో, యేగ్రంథము నాతని మొదట ప్రాసెరో, తరువాతి
గ్రంథము తయారణముల నెప్పుడెప్పుడు ప్రాసెరో, మిలో
నొక్కనైక దెలియునా? అయిననుండే గూడ గండుట?
ఈనడుమ నగ నాలుగైదు సంవత్సరములలోపల గైలాస
గతులయిన అగొండి వ్యాసమూర్తికావ్యుల వైద్యము కవిత్వ
మూలంబింతో, భారతాంధ్రకరణమున కేల పూజకొనిరో,
వ్యాకరణకావ్య మొకటలు కేరియొద్ద న భక్తినింకిరో,
యాతని కంఠాపిస్తే రవరో, మిలో నొక్కని కైక దెలి
యనా? మిలోనెంత కనుస్త్రేమలతో పోయె మిమ్ము ముఖ
వెట్టుచున్న కవులను-అంతముండే దను భావ మనవలెమును
వెదలెట్టి రాము న చచ్చ క ప్రమాద తే నెగిరి పోయిన
కవులను, తాను కడుపుల మాడుకొని మిలోనెంతముల
నిలువలేని నిం దొనర్చిన కవులను-అట్టికవుల రాదరించు క్రమ
మిది యేదా? నూలు సంవత్సరములలోపల నెందలు కవులు
జరవవనింతో యెలుండుదురా? ఇప్పటివాని మిలోనె
వలయుట తగునా? మిద క్రమలేని వారిచక్రముల వాగిది
యేల భావాభక్తి లనిపించుకొనకూడదు? పోనిండు. చరిత్ర
లేఖనమునదే జగినపాటుగని సంకాశించుట కష్టము. సంకా
శించినను సంవత్సర కుర్చికావ్రముల కష్టము. అందువలన వర్త
మానకాలాభ్యుత్థుల చరిత్రములు లేనవికొందము. ఇప్పుడు ప్రక
టించారము అన్నది కదా! ఇన్ని సారములున్నది కదా!
ఇన్ని తాళకైగ్రంథ నిలయను అన్నది కదా! వాటిలం
వాడు జేకావ్యులవారి కంటె నేనిజోనయిననున్నదా? బెల్లపు
కొండ మామంతరావు గారి దిగ మేములనైక ప్రేమకు
యన్నదా? మండపాక పూర్వకీర్తనకావ్యులవారే గోడమీద
నుండియెడల దుమ్ముతో, దుమ్మర ప్రాసనింధాన బంధుర భోర
నితో విరాజిల్లుచున్నాడో! ఎంత అపేక్షిల్లు చెప్పవచ్చునో?
ఇక జమిందారుల సంవత్సరములలో (కొరలై) కనక
బతుకు గాని కందునూ! వీరకలింగము వారు కనకదేవర!
(వెనకావచ్చు) కంకణము గాని భద్రాకలివాడు కావ్యుల
గారు కనకదేవర! (వెన్నుక) కనకము గాని తిలకతి
కావ్యులగా రగదేవర! (నర వాల్మీకి పూటలు) కనకము
గాని శివు కృష్ణమూర్తి కావ్యులగా రగదేవర! ఆంధ్రులయై
పుట్టిన మన మాంధ్రకవుల గూర్చియే యంత యానాదరణ
ముతో నుంటిమే! అరకకవులను, గద్దలకవులను, మహారాష్ట్ర
కవులను, హిందీకవులను మన మాయుక నాదరించుట, తండ్రి
ప్రార్థన వెట్టుకాచు వీరతండ్రి తద్దినను వెట్టునా? ఇంకను
జేకర్త కి జేకర్త యని తెలుకక్కలాదుట యెందులకు?
నావు కేళానై నా మెండుట? వీరానకము లెత్తి వివారించు
మెండుట?

వాటివాడుక కంఠలో దగ్గు తెలులకండ కన్నులచేత
నూరకండెను. అంతే నెట్లుంటిని.

నూలు సంవత్సరములలోపల నాంధ్రజేతము కలక
శించిన కవుల యందల చరిత్రములను ప్రకటించుటకే గావ్య
సిద్ధి శ్రీ తెలివని అచ్చువావుగాదు పూజకొని యున్నట్లు
నేను నింటిని. కావున గ్రంథాలక తమ చక్రములలోని
ముఖ్యాంశములను ప్రాసె యాతనికే బంధనమును. వాటి
వాడు యంతవాదమునై నాలుగు జరుగక నాకృతములు
చెప్పి నభ వాలింతును.

ఇంతలో గాలావారి మిక్కిలి బబ్బుగా నున్నదని
యెక్కో వచ్చుటచేత నభ చెవలెనని. పాక్షిగుండ చెవలెనని.
ఓమ శాంతి శాంతి శాంతి శాంతి.

గ్రంథపరిచయము

మాతా వ్యాసమునకు తనకేత గ్రంథములను వంపిన
గ్రంథకర్తలకును గ్రంథకర్తలకేతమును మూల్యకర్త నిండు
ములునుక తెలుపెనున్నాను. (1) అగొండి మొల్లలు-గ్రంథకర్త
వికమంధ్రనారాయణమూర్తి భాతులుగాడు. విజయనగరము (2)
నల్లగొండచరితము. గ్రంథకర్త కేవలభట్టుర తేలకరామమునా
చావ్యులగాడు తెల 0 8 0 ప్రకాశము విజ్ఞానవాణి గ్రం
థముల నల్లగొండ (నైవాము) (3) శ్రవణాభిమానుల
గ్రంథకర్తలు వద్దాని నీతారామాంబరేయములు పూడి పెద్ద
కాక విశ్వనాథకావ్యులగాడు విభావట్టును తెల 0 3 9

(4) భగవద్గీతా మృకలిండు తెలివని అచ్చువావుగాడు
శివరాజు. తెల 0 4 0 (5) రసయోగరత్నాకరము వైద్య
గ్రంథము ప్రకాశము అప్పలూరి వీరన్న శ్రేష్ఠిగాడు ప్రాత
కావలికేట నడకాను (6) కృష్ణార్థ. వండిత నీతారామా
నిరసించు ప్రకాశము నీతారామా అను కంకణివాటి. గక
ర్మయకేట తెలవాద తెల 0 5 0.

అతని మొల్లలు అది గ్రంథమునందు పూజావిశ్రుతము
కారము కష్టములకు అగొండియ నీనానకయినయెలసినై
నేను ప్రతుకకక మున్న గుడియయెలను గురించి చక్కని
గీతములు ప్రాచుర్యము అగొండి మొల్లలు అపారము సారథ
నందర గలది. నమానకామలీయకృతములే తెప్పలకాద నని
నాగరకంబులమొల్లల వైకృతితో భాగలు తెత్తకన్నులు
గావు ఇంక ప్రతిమనునందును దరమునందును అనంతమును
రమణీయత సాక్షిమార్గము సారథము అగ్రయత్నముగ నమాన
కృష్ణికులతో నమానమున్ను కనుట అతిశయోక్తికాదు. ఇద్దా
ని నిజముగా గమనింకొన కవిత్వారణ్యము తగ్రంథమునందు
కొర్చిప్రకటకధ-యను అంద కావ్యమును పరిచినవాలును.
మనోహరముగ కృత్యమును మార్గముల పాదసరియెను
తరెంటి కనయామలుగు భాషాసాధనములు నాని
మింతి యానిత్యమును గలిగి యొప్పుచున్నదనుటయే ఈ
గ్రంథమును గురించిన మా యభిప్రాయము.

నల్లగొండచరిత మునది నైవాము ప్రభుత్వములో
జేసిన నల్లగొండయను వట్టుము చరితము. ప్రస్తుతము ఆంధ్ర
జేతమునందలి ప్రాచుర్యమును నగరములయే ప్రాచీనచరిత్ర
ములను కాననావ్యాకారములతో ప్రకటించి ఆంధ్రజేతము
నందు పూర్వకీర్తనములను స్మరింపజేయగల గ్రంథములను
ప్రకటించుట అత్యంతము అవశ్యకము. అందునకు కాలి
యాది ప్రాచీనాంధ్రుల కావ్యకై, అగ్రజేత ప్రాచీన
చరిత్రమున కారమై, ప్రస్తుతము అప్పకావ్యముగ నైవా
ముప్రాంతపు ఆంధ్రనగరములచరిత్రములను ప్రకటించి ప్రకాశ
ముగావించుట మిక్కిలియు నవసరము. గ్రంథము ఉన్నదైనను
గుణమున మిక్కిలి పూర్వమనకగ్రంథకర్త గా రిగ్రంథ
మును మిక్కిలి చరిత్రముతో నున్నదనుట కృత్యముగా
వాచుకృతమునక తెలువక ప్రకటించి మార్గకర్తలైనాడు.
ఆంధ్రులు ఇట్టి గ్రంథకర్తలను పోర్చుకొనింక జేక వారికి
ప్రకటనము కొనసాగక జేయవలసి యున్నదని మా భావము.

శ్రవణాభిమానులకర్తమందు జేకర్త మార్గకర్త
అదర్మముగానుండుకొని ప్రాచుర్యము చక్కనిగీతములను
ప్రకాశమును శ్రవణాభిమానులకేతము రకాభిషేకము పొంపా
మానభంగము, ఆ జేతము మున్న గుడియయెలను గురించి
తాతిగుండలయెను నీకు నేనుగాలు మృదయంగును అగు
చక్కని వద్యరాజములను గలవు. ప్రతివాడు కన్నక చదివి
స్మరింపదగిన దని మా యభిప్రాయము.

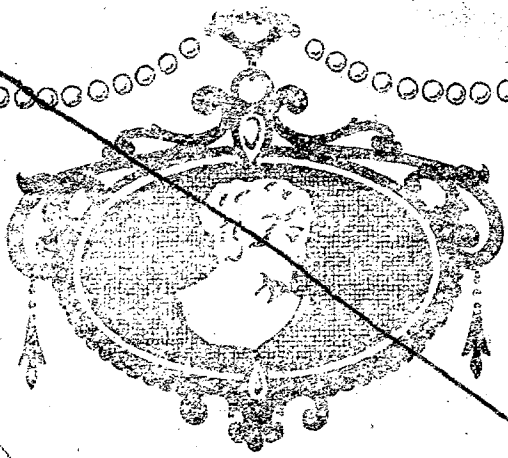
భగవద్గీతామృకలిండు మనది- పురమును కర్మబద్ధ
దశనా కాదా!- యను మున్న గుడియయెలను క్రమము
ముగ చచ్చిండు కో తిన్న యువశ్యాదము.

రసయోగరత్నాకరము నందు గ్రంథసంపాదకులను నంది
భట్టరామకేవలయగాడు భారతీయుల ఆయుర్యగ్రంథముల
నుండి నేరించినయెను సంకపారపర్యమున నను ప్రక
మై వచ్చుచున్నదియును నగు తింతానీరావమ్మగారిము
ప్రకాశలంకేయరము మున్న గుడియయెలను తాగిదాక్షిణ్యార్థ
ములను దక్షిణాదికమాములను స్వరరసకాది కుర్చులు భా
వ్యాధికల మామందూరాదిభక్తములను చేయువిభావముల
ను, వివిధములగు ఆయుర్యగ్రంథములందు గల ప్రమాణిధి
లతో గూడ జేప్ప తెలులెలగున వివరముగా మార్చియన్నా
రు. సంస్కృతచరితములను తెలుగు వైద్యుల కియ్యది కాం
కలదే నమయోగమును యమాల్యపాపముగను ఉండగల
దని నమ్మెదము.

లామోడ మోక్షమందు కాంతిల పూజతో నైవి
తేలు అనవదరముగా కావ్యమును గురించిన కేసు నివారణ జన
నియున్నది. ఫలవారముల చూడకు మోక్షనేరదు నారస్తో ఈ
వైవిధ్యము మద్యము నమ్మలేదని చెప్పకపోవును కేవలము అన
కృత్యుని బ్యాంకర్లు అభిప్రాయపడిరి. మోక్షోద్ధానమునై
విల్పుల పోర్చు గాదు మోడ నిట్లే కలది నారస్తో గాని అరెన్సు
జేయుట తేల్లకవిచ్చిరి. కోర్టులో ప్రమాణముననే అనకృత్యము
పలికెందుట గాను కాంతిలపూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అతనిని
విచారించెదర.

కలకత్తాలో నీయింటర్ స్ట్రీట్ లోని గాదిగేషన్ కంపెనీ
యొక్క భారతీయలకుంపెనీ లెక్కలను, ఆ కంపెనీలో పెక్కు
మంది నిర్వహకులతో కంపెనీని ఎక్కి కలకత్తాలోని నూతన
రైల్వే లైన్ కట్టించగా, గిర్నీ బస్సు కంపెనీని ఆర్జించి.

నేటి సోయగపు పదతి. పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములను ధరించుడు.

'పర్ ఫెక్ట్' ముత్యములు

మేము చూచిన వరకు తీసిపోని

వనితను చూపించు నిపుణు లగు

హెచ్. డిగిని చేసిరి.

ప్రస్తుత కాలపు సోయగము (Fashion)

కొంచమైనను కొరతపడకుండ వలెనని కోరిన,

వచ్చి "పర్ ఫెక్ట్" ముత్యములను చూచును

తన

వాటియొక్క వివరములకు

ప్రాయము.

నెం 105-1	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో సాగముగా కట్టబడినది	40	0
	14 అంగుళముల పొడవుగలది		
నెం 105-18	" " " " " " " "	65	0
నెం 1085	బంగారు ఉంగరము 8 పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడినది	88	0
నెం 1084	" " " " " " " "	22	8
నెం 208-8	పెద్ద పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడినది సరిగా కట్టబడినది అంగుళముల పొడవుగలది	80	0
నెం 204-1	" " " " " " " "	82	8
నెం 214-1	" " " " " " " "	20	0
నెం 224-1	" " " " " " " "	32	8
నెం 210-1	రెండు పర్ ఫెక్ట్ ముత్యముల మ్రతమే	35	0
నెం 208-43	" " " " " " " "	25	0
నెం 2003	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడినది సరిగా కట్టబడినది 2 అంగుళముల పొడవుగలది	82	8
నెం 2005	" " " " " " " "	40	0
నెం 2005	" " " " " " " "	35	0
నెం 108	10 పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడినది సరిగా	75	0
నెం 800	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడినది వరకు	40	0
నెం 2007	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడినది బ్రూచ్ తో సాగముగ	40	0
నెం 2004	2 " " " " " " " "	37	8
నెం 1088	పర్ " " " " " " " "	27	8
నెం 226-1	4 పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడినది బంగారు అంగుళముల పొడవుగలది	85	0
నెం 245-1	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడినది బంగారు అంగుళముల పొడవుగలది	80	0
నెం 245-1	" " " " " " " "	80	0
నెం 280-1	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో " " " " " "	35	0
నెం 208-8 1/2	" " " " " " " "	27	8
నెం 288-1	" " " " " " " "	27	8

అడినన్ అందుకంవెని, లిమిటెడ్
మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి వెంటనే తోడ్పడవలెను! శక్తికొలది ఒక్క వాటానైనను కొనవలెను!!

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఔషధాలయము లిమిటెడ్

డాక్టరు - ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్ గారిచే స్థాపించబడినది

అనుమతి పొందిన మూలద్రవము మూడు లక్షల రూపాయలు

వాటా (షేరు) ఒక్కంటికి రూ 10 చొప్పున 30 వేల షేర్లుగా విభజించబడినది. ఇదివరకు 15 వేల షేర్లకు దరఖాస్తులు వచ్చియున్నవి. ఏబదివేల రూపాయలకు మించి వసూలైయున్నది. వాటాదార్లకును దేశమునకును గూడ చాలా లాభము గలదు.

ప్రచురణత్రుణును చూచిన వెంటనే దరఖాస్తును పంపుకొనుడు.

దరఖాస్తు ఫారములు, క్యూటానులును
మార్గ దర్శకులు.

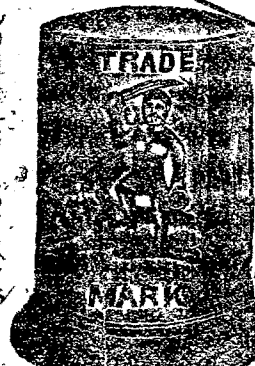
సెక్రటరీ:—ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 19, హాల్స్ రోడ్, మదరాసు.

(579)

కోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురప్ప

(1979)

1000 ముద్రాచిత బహుమతి విజృంభించును.

హిందూ ఋషిగణముగా నున్నావా! అయితే నీ మున్నూలాల్ గారితో కలిసి
కొనుచున్న కోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురప్పను నీవించు. దీనిని నీవించిన
దినము ధాతువునై, రక్తవునై, విశేషబలము, అకలియింపున మొదలైనవి కలు
నును. నిప్పును తీరము, ధాతువు ముత్యములతో కలిసిపోవును, నీరునుడవు, బహు
ముత్యములతో కలిసిపోవును. దీనివలన మంచిగుణము పొందిన అనేకము
రంగులు, పిండాలు, కిలీమూర్, కిలీమూర్, అగ్నికా, కలకత్తా, పొంతాం, మద
రాస్ ఈ పొంతాంనుండి బహుమతిపత్రికలు విశేషముగా పంపియింపబడును.
కావలసినవాడు అర్హతపూర్వము అంగీకరించి, బహుమతిపత్రికల కాపీ పంపును
నా. ఇది అబద్ధ మని యభిప్రాయపడినట్లై కనుక అంగీకరించును బహుమతి
విజృంభించును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్కెముందుగా పొందవచ్చును. పొరలు
ను కోరునపుడు 'నీ' మున్నూలాల్ ఆంగీకరించును చూచి తీసికొనవలెను.

అనుమతిపత్రిక పొందుకొనుట కంఠమును.
15 ముద్రాచిత పత్రికలు రూ. 2-0-0.

విజయము కావలసియున్నది.
రూపల ఖర్చులు 1-3 0-8-0, 2-8 0-12-0.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవైద్యులు, సాలామిసిరి మురప్ప డిపో, బెంగుళూరు నగరం.
D. Mannalal, Salamiari Depot, Bangalore City.

For Hot Season.

An Ideal Bucket Spray Pump.
To make your office or home a comfortable cool Place use our
Auto Spray No. 5.
With 3 different nuzzles for solid stream, fine or long distance spray, the pump works admirably for spraying gardens, lawns or Window Curtains.
Entirely made of Brass-Easy to handle.
Price Rs. 25.

Also a large stock of—
Deep & Shallow Well Pumps Available

Limaye Bros.

71, Apollo Street Fort Bombay

